

Kungsör

Årsredovisning 2022

Redovisningar - KF

Kungsörs kommun

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Sammanfattning	4
Förvaltningsberättelse	5
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Den kommunala koncernen.....	7
Nämnder.....	7
Kungsörs helägda bolag.....	13
Kungsörs grus AB.....	14
Västra Mälardalens Kommunalförbund	14
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	15
Övriga samverkansorgan	15
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	17
Händelser av väsentlig betydelse	18
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	23
Ekonomiskt läge	23
Befolkningsutveckling	24
Bostadsmarknadsutveckling	25
Näringsliv och arbetsmarknad	26
Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.....	26
Finansiell risk.....	29
Pensionsförpliktelser.....	32
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	33
Måluppfyllelse, verksamhetsmål	33
Måluppfyllelse, finansiella mål	44
Resultat och ekonomisk ställning	44
Balanskravsresultat	45
Väsentliga personalförhållanden	47
Förväntad utveckling	50
Lågkonjunktur, inflation och räntor	50
Den demografiska utvecklingen inom äldreomsorgen.....	50
Finansiella rapporter	51
Resultaträkning	51
Balansräkning.....	52
Kassaflöde	53
Redovisningsprinciper och noter	54
Driftredovisning	64

Kommunens totala driftresultat	65
Barn- och utbildningsnämndens ekonomiska resultat	65
Socialnämndens ekonomiska resultat.....	66
Kommunstyrelseförvaltningens ekonomiska resultat.....	66
Ekonomiskt resultat intern finans	67
Investeringsredovisning	69
Större investeringsprojekt som har avslutats under året	69
Kommunens investeringsuppföljning	70

Figur 1 Den nya förskolan Paletten invigdes 2022.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Verksamhetsåret 2022 har även detta år varit ett turbulent år. Från det att vi lämnat alla restriktioner efter Covid 19 så inträffade en stor händelse i slutet av februari då invasionen av Ukraina inträffade. Detta har fått en stor påverkan på den globala ekonomin och dess tillväxt. Räntorna har på kort tid skjutit i höjden, elpriser ökade och ökade kostnader för drivmedel har påverkat ekonomin för våra medborgare. Dessa faktorer är stora parametrar och har haft en mycket stor påverkan på våra verksamheter i Kungsörs kommun.

Vi har även detta år klättrat i Näringslivsrankingen och Miljörankingen, väl utfört arbete av våra tjänstemän.

Vi invigde vår nya förskola Paletten som är byggd för framtidens pedagogik inom detta viktiga område.

Vi tog första spadtaget för det nya området för bostäder, med arbetsnamnet Runnabäcken 2, där vi har startat upp med områdets infrastruktur. Vårt fastighetsbolag Kungsörs fastighet AB har även färdigställt ett hyreshus och marklägenheter för inflyttning.

Resultatet landade för 2022 på ett positivt resultat på 14 179 387 kronor. Ett gott arbete som våra medarbetare skall ha en stor eloge för.

I och med dessa rader vill jag tacka all vår personal för era arbetsinsatser under 2022 och hoppas på ett gott 2023.

Mikael Peterson

Kommunstyrelsens ordförande

Sammanfattning

Kommunkoncernens resultat för året uppgår till 28 475 tkr. Det är ett starkt resultat och koncernen får sägas ha en stark finansiell ställning, tack vare kommunens skatteintäkter, som är klart högre än budgeterat. Skatteintäkter och generella statsbidrag överskrider budget med hela 23 742 tkr. Svensk BNP steg snabbare än förväntat under senare delen av 2021 när pandemirestriktionerna togs bort. Det medförde en positiv slutavräkning för 2021 års skatteintäkter och ett högre skatteunderlag 2022.

Inflationen är den högsta på 30 år och den sätter även sin rättmätiga prägel på årsredovisningen. För att bromsa inflationen och sänka den till målnivån om 2 procent, har Riksbanken kraftigt höjt styrräntan och marknaden har gravt underskattat hur snabbt och hur mycket räntan har höjts. På tio månader har styrräntan ökat från 0,0 procent i april 2022 till 3,0 procent i februari 2023. Alla prognosmakare är överens om att tiden med låg inflation och låga räntor är förbi.

Under året har kommunens och bolagens verksamheter arbetat med en mängd olika aktiviteter för att på så sätt kunna bidra till att kommunens fem övergripande kommunfullmäktigemål med tillhörande fokusområden för år 2022 nås. Måluppfyllelsen vid årets slut visade att Kungsörs kommun fortsatt kommer behöva prioritera arbete kopplat till målen om dessa ska nås fullt ut. Vid årets slut var tre kommunfullmäktigemål delvis uppfyllda och resterande två var ej uppfyllda. Tre av fokusområdena för 2022 blev helt uppfyllda, två blev uppfyllda i hög grad, sex blev delvis uppfyllda och ett fokusområde bedömdes som ej uppfyllt vid årets slut.

Kommunfullmäktigemål	Bedömning
Hållbara städer och samhällen	
God utbildning för alla	
God hälsa och välbefinnande	
Goda arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	
Hållbar konsumtion och produktion	

Kommunens resultat för året uppgår till 14 179 tkr, vilket motsvarar 2,2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunfullmäktige beslutade (KS 2022/382) om ett omfattande åtgärds paket under året och som gav den kommunala bolaget Kungsörs Kommuteknik AB 20 000 tkr i tillskott för att undvika att behöva upprätta en kontrollbalansräkning.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Kungsör är en lugn och trygg kommun som präglas av en kunglig historia och en sällsynt vacker och unik natur. Centrala Kungsör ligger högt och bebyggelsen sträcker sig ner mot Mälaren. På landsbygden finns ytterligare en tätort, Valskog. Kommunen växer och förändras hela tiden, vi planerar, utvecklar och förbättrar nya och befintliga områden.

Kungsör ligger mitt i Västra Mälardalen, E20 passerar strax utanför tätorten och tågen på Svealandsbanan stannar centralt. Till grannkommunerna reser du snabbt, till Arboga, Köping och Eskilstuna tar det cirka 15 minuter, Västerås och Örebro finns inom 45 minuter och Stockholm når du på en timme med snabbtåg.

På nästa sida syns en tabell med olika data och nyckeltal som speglar utvecklingen de senaste fem åren av vissa ekonomiska mått. Befolkningen har ökat med 1,4 procent åren 2018–2021 men minskade något under 2022 med totalt 25 individer. Kommunalskatten är oförändrad.

Nettokostnadsutvecklingen har under flera år varit högre än skatteintäktsutvecklingen, vilket inte är hållbart i längden. Under åren 2021–2022 har intäktsutvecklingen dock varit högre än kostnadsutvecklingen. Dessa år har också skatteintäktsutvecklingen varit exceptionellt svår att förutspå för prognosmakarna, eftersom det var svårt att förutspå effekterna av Covid 19-pandemin på samhällsekonomin. Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag är i snitt 2 procent per år under femårsperioden.

Tillgångarna minskade för första gången under femårsperioden. Det kommunala bostadsbolaget Kungsörs fastighets AB använde drygt 60 miljoner i egen likviditet till byggnationen av nya lägenheter för drygt 90 miljoner. Värdet på ett av bostadshusen skrevs ned med 26 miljoner kronor efter färdigställandet och motsvarande tidigare gjorda nedskrivningar återfördes på fastigheten Häggen.

Att soliditeten sjönk rejäla kast mellan 2019 och 2020 beror i huvudsak på att de kommunala bolagens banktillgodohavanden börjar redovisas i den kommunala balansräkningen. Det beror på att kommunen äger toppkontot i koncernkontostrukturen i banken.

Ansvarsförbindelsen för pensioner är relativt låg 2022 och mer om detta beskrivs i senare delar av förvaltningsberättelsen. Kort sagt kan sägas att den procentuella uppräknings för att säkerställa utbetalning av framtida pensioner var låg 2022, men den kommer att bli betydligt högre från och med 2023. Att borgensåtagandet har ökat stadigt under hela perioden beror på att de kommunala bolagen har ökat sina lån.

Slutligen kan sägas att posten för kassa och bank enbart ger en ögonblicksbild över hur stor kassan är en enskild dag på året, det vill säga den 31 december. I beloppet ingår hela den kommunala koncernen från och med år 2020.

FEM ÅR I SAMMANDRAG	2018	2019	2020	2021	2022
<i>(tusentals kronor)</i>					
Folkmängd 31 dec	8 667	8 675	8 745	8 787	8 762
Kommunalskatt	22,03	22,03	22,03	22,03	22,03
Total skatt inkl landstingsskatt	32,91	32,91	32,91	32,91	32,91
Kommunen					
Nettokostnadsandel av skatteintäkt	98,3%	98,9%	100,0%	97,8%	97,7%
Verksamhetens nettokostnader	512 678	542 233	583 006	594 888	630 229
Skatteintäktsutveckling	6,5%	5,1%	6,4%	4,4%	6,1%
Nettokostnadsutveckling	8,4%	5,8%	7,5%	2,0%	5,9%
Årets resultat	13 252	8 155	7 627	15 195	14 179
Årets resultat i förh t skatteintäkter	2,5%	1,5%	1,3%	2,5%	2,2%
Tillgångar	496 410	501 362	597 197	694 085	661 606
Tillgångar per invånare	57,276	57,794	68,290	78,990	75,509
Eget kapital	310 610	318 761	326 389	341 583	355 762
Eget kapital per inv	35,838	36,745	37,323	38,874	40,603
Soliditet	62,6%	63,6%	54,7%	49,2%	53,8%
Ansvarsförbindelser pensioner	171 615	164 423	161 504	160 036	153 603
Borgensåtaganden	585 112	625 693	694 345	765 083	789 239
Ansvarsförbindelser o borgen per inv	87,311	91,080	97,867	105,283	107,606
Soliditet inkl ansvarsförb o borgen	-89,9%	-94,0%	-104,8%	-84,1%	-88,7%
Kommunala koncernen					
Kassa och bank	189 208	59 771	196 890	215 756	152 299
Årets kassaflöde	58 071	-129 437	137 118	18 866	-63 458
Extern låneskuld	573 330	611 330	680 830	756 330	781 330
Extern låneskuld per inv	66,151	70,470	77,854	86,074	89,173

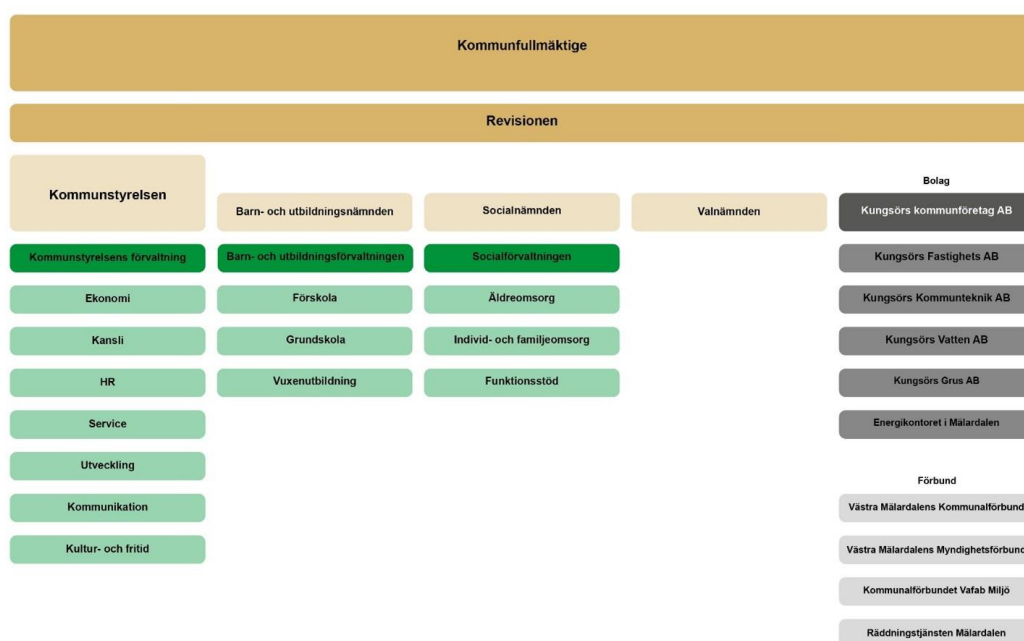
Kungsör styrs genom politiska beslut i kommunfullmäktige, styrelser och nämnder. Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. De 31 ledamöterna utses i allmänna val som sker vart fjärde år. Det är Socialdemokraterna, Liberalerna och Vänsterpartiet som styr Kungsörs kommun tillsammans. Kommunen har inte beslutat om att tillämpa lagen om valfrihet (LOV) för privata utförare inom hälsovård och socialtjänster (lag 2008:962 om valfrihetssystem). **Mandatfördelning i Kommunfullmäktige 2019–2022:**

Parti	Mandat, st
Socialdemokraterna	11
Sverigedemokraterna	6
Moderaterna	5
Centerpartiet	4
Liberalerna	2
Vänsterpartiet	2
Kristdemokraterna	1
Totalt	31

Den kommunala koncernen

I Kungsörs kommun utgör den kommunala koncernen med nämnder och bolag den övergripande styrningen. Den kommunala koncernen leds av kommunfullmäktige genom kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden samt styrelserna för moderbolaget Kungsörs Kommunföretag AB och de tre bolagen i bolagskoncernen – Kungsörs Fastighets AB, Kungsörs Kommunteknik AB och Kungsörs Vatten AB.

Tillsammans med andra kommuner organiseras myndighetsutövning, renhållning, upphandling, IT, med mera i gemensamma nämnder eller kommunalförbund.

Nämnder

Kommunstyrelsen

Har en förvaltning med underliggande enheter, vilka har ett brett och omfattande uppdrag inom olika verksamhetsområden. Kommunstyrelseförvaltningen svarar bland annat för det interna administrativa stödet i organisationen från kansli-, ekonomi- och HR-enheten samt kommunikations- och utvecklingsenheten, där även näringslivsenheten ingår. I förvaltningen organiseras dessutom fysisk planering, kultur- och fritidsverksamheten samt kost och lokalvård.

Kommunstyrelsen bevakar även de gemensamma verksamheterna i samverkan med andra kommuner om exempelvis upphandling och inköp, lön- och pensionsadministration, IT och telefoni, räddningstjänst, miljö- och hälsoskydd samt energi- och klimatrådgivning.

Ekonomi

Ansvarar för olika uppgifter kopplat till kommunens redovisning, likviditetshantering, budget, ekonomisystem och kravverksamhet. Från och med 2023 kommer även kommunens inköp samordnas av ekonomi.

Kansli

Ansvarar för att stärka den politiska processen genom tydlighet i kallelser och protokoll med tillgänglighet på kommunens webbplats och genom att utveckla kommunens arbete med demokratiska processer. Kansli ansvarar även för kommunens slutarkiv, diarieföring, sekreterarskap i kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder, post, kontorsmaterial, allmänna handlingar och sekretesshandlingar. Kansli samordnar även allmänna val och EU-parlamentsval, borgerlig vigsel, begravningar samt kommunens arbete med GDPR (General Data Protection Regulation), säkerhetsskyddsarbete och styrande dokument.

HR

HR-avdelningen är kommunens samlade personalfunktion och ansvarar för att samordna och till viss del leda arbetet med olika processer kopplade till organisationens medarbetare. En väsentlig del av detta handlar om att vara en stödfunktion till kommunens och bolagens chefer i deras arbetsgivarroll.

HR står för Human Resources och relateras till hur en organisation hanterar olika processer kopplade till medarbetarna i organisationen.

Processerna och ansvarsområdena omfattar rekrytering, kompetensförsörjning, arbetsmiljö och hälsa, lönebildning; löneöversynsarbete, personalsociala frågor, rehabilitering, mångfalds- och jämställdhetsfrågor rörande medarbetare, tolkning av lagar och avtal, förhandlingar med arbetstagarparter, ansvar för styrning av kommunens lönehantering, och tillhörande system vilka utförs av Västra Mälardalens kommunalförbund. HR -avdelningen samordnar även övergripande ledarutveckling.

Service

Serviceenheten består av kost- och lokalvårdsenheten.

Kostenheten ansvarar för att tillaga och servera näringsriktig mat till kommunens förskolor, skolor, äldreboenden och till hemmaboende med biståndsbeslut för matdistribution. Produktionsköken är placerade på Kung Karlskolan och nya förskolan Paletten. Kung Karl levererar till fyra mottagningskök Servicehuset Misteln, Haga-, Väster- och Björskogsskolan.

Kung Karls produktionskök tillagar i snitt ca 1800 portioner per dag måndag- fredag och helgtid cirka 200 portioner. Palettens förskola produktionskök lagar i snitt cirka 100 portioner per dag måndag-fredag.

Kostenheten har också ansvaret för all distribution inom tillagad mat.

Lokalvårdsenheten ansvarar för lokalvård av kommunens invändiga miljöer. Städytan är cirka 36,000 kvadratmeter fördelat på cirka 45 objekt inom kommunen. Lokalvårdsenheten arbetar med gemensam städteknik omfattande kemiska produkter, dukar, moppar, städmaskiner och annan relevant utrustning. Enheten arbetar även aktivt med att minska användningen av kemiska produkter och använder miljömärkta produkter där det behövs.

Utveckling

Utvecklingsenheten består av en näringslivschef, en utvecklingsstrateg, en miljöstrateg, en kvalitetsstrateg samt en kultur- och evenangssamordnare. Enheten ansvarar för arbete kopplat till fysisk planering, målstyrning, miljö, näringslivsutveckling och besöksnäring. Enheten utgör även ett internt stöd till andra förvaltningar och har en samordnande roll för många kommun- och kommunkoncernövergripande frågor.

Kommunikation

Ansvarar för kommunens interna och externa kommunikation på en övergripande nivå och är ett stöd internt till verksamheterna i kommunikationsfrågor. Enheten ger stöd och råd inom bland annat kommunikationsplanering, mediefrågor, marknadsföring, textbearbetning, pressmeddelanden, webb och sociala medier. Enheten producerar också annonser och trycksaker så som exempelvis Kommunkontakt, foldrar, broschyrer, affischer och informationsblad.

Kommunikationsenheten har även det övergripande ansvaret för kommunens webbplats, intranät, kommunens officiella sidor på Facebook och LinkedIn samt kommunens infartsskyltar.

Kultur och fritid

Ansvarar för många olika verksamheter som riktar sig mot allmänhet, besökare och föreningar, så som biblioteksverksamhet, föreningskontakter och bidrag, fritidsanläggningar, arrangemang, kulturverksamhet och turistinformation.

Barn- och utbildningsnämnden

Har en förvaltning som ansvarar för kommunens förskoleverksamhet, grundskola och vuxenutbildning. Men även verksamhetsområden inom SFI, vägledning, integration, gymnasiefrågor, musikskola, skolhälsovård samt fritidsgårdar och förebyggande ungdomsarbete.

Barn- och utbildningsnämndens verksamheter ingår i ett målstyrt system med ett stort lokalt ansvar. Riksdag och regering beslutar om ramarna i lagar och förordningar. Kommunen är den så kallade huvudmannen och har tillsammans med rektor huvudansvar för den dagliga verksamheten. Skollag, förordningar och läroplan ska ligga till grund för hur verksamheten styrs.

Förskola

Bedriver en pedagogisk verksamhet för barn från ett års ålder och fram till de börjar i förskoleklass eller i grundskola. Förskolans uppgift är att lägga grunden för ett livslångt lärande

och ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. I förskolan får barnen möjlighet att utvecklas genom forskande, skapande och lek, både på egen hand, i grupp och tillsammans med vuxna.

Grundskola

Är obligatorisk och skolplikt gäller från förskoleklass - årskurs 9. Verksamheten pågår under skolans läsår som delas upp i höst- och vårtermin. Förskoleklasserna har samma läsårstider som skolan och följer också skolans läroplan. Grundskolan syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

VIVA

Är verksamheten för vuxenutbildning, gymnasium, integration, studie- och yrkesvägledning samt det kommunala aktivitetsansvaret. VIVA erbjuder kurser på grundläggande och gymnasial nivå samt svenska för invandrare samt yrkesvuxenutbildningar inom bland annat vård och omsorg (VOC) samt lager och industri. Här finns också integrationsenhetens handläggare, dit den som är nyanländ vända sig för att få information för etablering i samhället.

Musikskola

Är en avgiftsbelagd verksamhet riktad till elever i åk 4 upp till gymnasiet för elever folkbokförda i Kungsörs kommun. För att gå i musikskolan behöver man ansöka om en plats. Musikskolan tar emot cirka 100 elever och erbjuder instrumentundervisning inom piano, gitarr, elgitarr, elbas, cello och fiol. Det finns även möjlighet att skapa digital musik. Musikskolan är ingen, fysisk, egen skola utan undervisningen bedrivs i befintliga skolors lokaler.

Fritidsgårdar

Det finns två fritidsgårdar i Kungsörs kommun. Den ena fritidsgården ligger nära skolan i samhället Valskog, den andra fritidsgården ligger centralt i Kungsör. Fritidsgården är en öppen verksamhet dit du kan gå för att spela kort, pingis, biljard, titta på TV, fika och umgås med kompisar och träffa fritidsledarna som arbetar där.

Prioriteringar

För grundskolan är den stora utmaningen att höja måluppfyllelsen samtidigt som resurserna minskar. Inom ramen för "SKR-skolanalys" kommer ett åtgärdsprogram att presenteras våren 2023. Syftet med insatser är att utveckla undervisningen och anpassa verksamheten så att resurserna används så effektivt som möjligt.

Integration, utbildning och möjligheten till egen försörjning är viktigt oavsett om man är född i Sverige eller i något annat land. Komvux fyller här en viktig roll genom att ge människor möjligheten att påverka sin egen framtid. Det görs genom att Komvux tillsammans med

arbetsförmedling, näringslivsenheten och arbetsmarknadsenheten kan erbjuda kombinationer med både studier och praktik.

Socialnämnden

Har en förvaltning som arbetar utifrån reglemente och verkställer arbete utifrån socialnämndens mål och övriga uppdrag. Förvaltningen ansvarar för äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt funktionsstöd.

Individ- och familjeomsorgen

Är en del av kommunens socialtjänst och har det yttersta ansvaret för människor i utsatta livssituationer. Liksom övrig verksamhet inom socialtjänsten ska individ och familjeomsorgen bygga på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet. Verksamheten omfattar i huvudsak följande områden:

- Stöd och rådgivning
- Myndighetsutövning till barn, unga och familjer samt personer med missbruksproblem samt deras anhöriga
- Myndighetsutövning ekonomiskt bistånd till enskilda och familjer
- Handläggning av familjehem
- Dödsbohandläggning
- Verkställighet av öppenvårdssinsatser samt insatser till arbetssökande
- Familjerätt

Äldreomsorg

Verksamheten omfattar i huvudsak följande områden:

- Hemtjänst
- Boende för äldre
- Hälso- och sjukvård, hemsjukvård

Hemtjänst

Hjälp i hemmet eller hemtjänst tillhandahåller hjälp med praktiska saker som till exempel mathållning, städning, handling eller personlig omvårdnad. Hjälpen syftar till för att personer ska kunna bo kvar i sitt hem trots sjukdom, åldersförändringar eller funktionshinder. Inom hemtjänsten erbjuds också förebyggande och rehabiliterande insatser så som öppna mötesplatser som erbjuder aktiviteter och social samvaro.

Boende för äldre

Kommunen erbjuder trygghetsboende för personer som är 75 år eller äldre utan biståndsbeslut samt särskilda boendeplatser på Södergården till personer som har ett stort omvårdnadsbehov p.g.a. demenssjukdom eller fysiska sjukdomar. Det finns även platser för kortare vistelse t.ex. växelvårdsplatser för att möjliggöra för personen att bo kvar hemma eller som ett mellanled efter en sjukhusvistelse innan personen är redo att flytta hem.

Hälso- och sjukvård, hemsjukvård

När man inte på egen hand eller med stöd kan ta sig till vårdcentralen, erbjuds hjälp i hemmet efter kontakt med vårdcentral som fattar detta beslut om hemsjukvård. Vårdcentralen förmedlar vid behov kontakt med hemsjukvården. I kommunens hemsjukvård arbetar legitimerade sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter och sjukgymnaster.

Funktionsstöd

Verksamheten omfattar i huvudsak följande områden:

- Bistånd
- Bostad med särskild service
- Daglig verksamhet
- Boendestöd
- Korttidsvistelse och korttidstillsyn

Biståndsenheten

Handläggarna utreder och fattar beslut om insatser för äldre och funktionsnedsatta personer. Samt utreder och fattar beslut om färdtjänst och riksfärdtjänst.

Bostad med särskild service

Gruppboendestäder är till för personer med olika slag av funktionshinder, till exempel intellektuell funktionsnedsättning, autism eller hjärnskada i vuxen ålder. Det finns sju gruppboendestäder och ett serviceboende. Alla boendena har egna lägenheter och hyreskontrakt.

Daglig verksamhet

Inom daglig verksamhet finns arbeten inom många olika områden samt även insatser för sinnesstimulering. Insatsen är till för personer som till följd av funktionsnedsättning inte kan etablera sig på arbetsmarknaden.

Boendestöd

Boendestöd riktas till personer med socialpsykiatriska diagnoser eller som tillhör LSS personkrets som kan bo i egen lägenhet med visst stöd.

Korttidsvistelse och korttidstillsyn

Korttidsvistelse syftar till att ge den som har en funktionsnedsättning miljöombyte och stimulans i den personliga utvecklingen samtidigt som anhöriga ges avlastning. Korttidsvistelse utanför det egna hemmet innebär att barn och unga tillfälligt, under kortare eller längre tid, vistas i ett korttidsboende eller i en korttidsfamilj. Korttidsvistelse kan också vara att delta i en lägerverksamhet.

Korttidstillsyn är en form av förlängt fritids för barn och unga med funktionsnedsättning.

Kungsörs helägda bolag

Kungsörs kommunföretag AB

Kungsörs kommunföretag AB ägs till 100% av Kungsörs kommun och utgör moderbolaget inom bolagskoncernen som består av:

- Kungsörs fastighets AB
- Kungsörs Kommunteknik AB
- Kungsörs vatten AB

Kungsörs Kommunföretag AB har i uppdrag att inom sin verksamhet äga och förvalta aktier och andelar utifrån, av kommunfullmäktige, givna instruktioner samt att samordna och utveckla verksamheten för företagens och Kungsörs kommuns räkning. Verksamheten bedrivs i Kungsör.

Bolagets resultat för året är +/- 0 kronor.

Kungsörs fastighets AB

Bolaget har i uppdrag att inom Kungsörs kommun förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, affärslägenheter och kollektiva anordningar.

Ändamålet med bolagets verksamhet är att inom ramen för den kommunala kompetensen och utifrån affärsmässiga principer främja bostadsförsörjningen i Kungsörs kommun.

Bolagets resultat för året blev 3 250 tkr efter skatt.

Kungsörs kommunteknik AB

Bolagets verksamheten omfattar drift, planering- och akut underhåll samt byggnationer i följande verksamhetsgrenar:

- Gatuverksamhet
- Parkverksamhet
- Fastighetsverksamhet
- Verksamhet för naturvård och ekologi
- Driftavdelning
- Mät, kart och GIS verksamhet

Arbetena är i huvudsak utförda mot beställning av Kungsörs kommun. Beställning av tekniskverksamhet, service och underhåll samt enskilt avropade beställningar. Verksamheten har även omfattat större byggnationer av investeringskaraktär. Arbetena är i huvudsak finansierade av Kungsörs kommun och Kungsörs Vatten AB.

Bolagets resultat för årets blev 6 799 tkr.

Kungsörs vatten AB

Bolaget bildades 2016-01-26 för att tydligt särskilja den avgiftsfinansierade verksamheten från den skattefinansierade verksamheten. Tidigare hanterades VA-verksamheten i Kungsörs KommunTeknik AB med särredovisning och verksamheten i bolaget startade 1 maj 2016.

Bolaget verksamhet omfattar drift, planerat- och akut underhåll samt byggnationer i VA-anläggningar.

VA-anläggningen består av:

- Vattenverk
- Högreservoar
- Tryckstegringsstationer
- Avloppsreningsverk
- Pumpstationer
- Ledningsnät V, S, D

VA-verksamheten är strikt reglerad enligt lagen om allmänna vattentjänster. Vilket innebär att konsumenterna, på ett enkelt och tydligt sätt, ska kunna följa verksamhetens kostnader och intäkter, så att ingen korssubventionering sker. Underlag finns där verksamhetens flöden redovisas och hur kostnaderna fördelas. Arbetena är i huvudsak utförda mot beställning av Kungsörs kommun. Beställningen omfattar VA-försörjningen i Kungsörs kommun, omvandlingsområden samt utvecklingsområden. Verksamheten har även omfattat större byggnationer av investeringskaraktär. Arbetena är i huvudsak finansierade med anläggningsavgifter och brukningstaxor.

Bolagets redovisade skuld till abonnenterna uppgår i bokslutet till 2 tkr (föregående år 2 619 tkr).

Kungsörs grus AB

Ägs till 25% av Kungsörs kommun.

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att utvinna ballast samt att bedriva därmed jämförlig verksamhet.

Ändamålet med bolaget är att hålla sådant grussortiment och ha sådan omfattning på verksamheten att ägarnas speciella behov på området tillgodoses och deras mer långsiktiga behov tillförsäkras.

Bolagets redovisade resultat för årets blev 6 554 tkr.

Västra Mälardalens Kommunalförbund

Västra Mälardalens kommunalförbund (VMKF) bildades 2004 och bestod då av en samordnad räddningstjänst för kommunerna Kungsör, Arboga och Köping. 2006 utökades VMKF med ett antal administrativa funktioner så som exempelvis gemensam IT, telefoni och upphandling. 2012

blev även Surahammars kommun, medlemmar i förbundet. Från och med januari 2021 tillhör räddningstjänsten ett annat kommunalförbund, Räddningstjänsten Mälardalen, men en gammal pensionsskuld ligger kvar i VMKF.

Verksamheten i VMKF har utökats under de senaste åren med bland annat säkerhetssamordnare och förvaltningen av ett antal kommungemensamma system. Skinnskatteberg kommun anslöt sig till bostadsanpassning under 2020. Att fortsätta att växa som förbund är viktigt för att kunna erbjuda medlemskommunerna kostnadseffektiva lösningar. Surahammars kommunfullmäktige fattade nyligen ett inriktningsbeslut om att bli fullvärdiga medlemmar i VMKF, vilket i praktiken bl.a. innebär att Surahammars kommer att lämna över sin löneadministration med tillhörande systemförvaltning till VMKF.

Resultatet för år 2022 uppgår till 5 296 tkr, vilket är en positiv budgetavvikelse med 5 246 tkr. Största anledningen till det positiva resultatet är lägre personalkostnader på grund av vakanser samt lägre avskrivningskostnader, anger förbundet i sin årsredovisning.

Västra Mälardalens Myndighetsförbund

Västra Mälardalens Myndighetsförbund (VMMF) bildades 2011 och är ett kommunalförbund för Arboga och Kungsör, som fullgör uppgifter inom miljö-, hälsoskydds-, byggnads- och energiområdet och tillämpar de lagar som reglerar områdena - t.ex. livsmedelslagen, alkohollagen och plan- och bygglagen.

Förbundet redovisar ett positivt resultat med 270 tkr. Den 14 november 2022 beslutade kommunfullmäktige i Kungsörs kommun § 47 att bevilja VMMF ett ägartillskott med 640 tkr. Det motsvarade Kungsörs kommuns andel av det prognostiserade underskottet enligt delårsrapporten per den 31 augusti.

Övriga samverkansorgan

Samordningsförbundet Västra Mälardalen

Är en fristående organisation som bildades i maj 2010 av medlemmarna; Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Västmanland, Arboga, Köping och Kungsörs kommun.

Samordningsförbundet ska stödja utvecklingen av myndigheternas samordnade arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser för personer mellan 16-64 år. Förbundet ska:

- Jobba för att individer ska få samordnat stöd och rehabilitering som syftar till att nå en egen försörjning
- Bidra till bättre strukturella förutsättningar för myndigheternas samverkan
- Stödja insatser kopplat till metodutveckling, kompetensutveckling, kartläggningar/förstudier och forskning

Samordningsförbundet är en möjlighet för att utveckla och effektivisera samverkan mellan myndigheterna inom rehabiliteringsområdet. Syftet är att personer med behov av samordnade insatser ska få bättre hälsa och komma närmare egen försörjning

Räddningstjänsten Mälardalen

Är ett kommunalförbund som sedan bildningen 2001 har kommit att utökats med fler medlemskommuner. Ingående medlemskommuner är idag Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Arboga, Kungsör och Köping.

Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD) ska upprätthålla en för medlemmarna gemensam organisation för räddningstjänst och andra uppgifter. Med detta avses det kommunala ansvar som följer av lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). 3 kap, 5 kap, 6 kap 10 § första stycket, 8 kap 2 §. Undantaget det som följer enligt nedan, som respektive förbundsmedlem fortsatt ska ha ansvar för:

- Verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än brand enligt 3 kap 1 §
- Genomföra rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt Lagen om skydd mot olyckor som inte berör området brand enligt 3 kap 2 §
- Framtagande och antagande av ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet enligt 3 kap 3 §

RTMD ansvarar också för medlemmarnas skyldigheter enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Ovanstående gäller dock med undantag för att utfärda tillstånd och genomföra tillsyn över RTMD:s egen hantering av brandfarliga och explosiva varor samt de skyldigheter som åvilar kommunerna i egenskap av verksamhetsutövare.

Förbundets redovisade resultat för året blev - 468 tkr, det budgeterade resultat för året var 200 tkr.

Kommunalförbundet VafabMiljö

Är ett Kommunalförbund bildat av kommunerna i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommun. På uppdrag av medlemskommunerna tillhandahåller och utvecklar VafabMiljö avfallstjänster för alla 340 000 människor som bor och ca 10 000 företag som genererar avfall inom VafabMiljö-regionen. VafabMiljö arbetar bland annat med:

- Avfallsrådgivning
- Hämtning av hushållsavfall
- Slam och latrin
- Sortering
- Återvinning
- Energiutvinning
- Biologisk behandling
- Kompostering
- Deponering

VafabMiljö är miljöcertifierade enligt ISO 14001 och kvalitetscertifierade enligt ISO 9001.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kungsörs styrning- och uppföljningsprocess utgår från Kungsörs styrmodell, vilken utgår från Kungsörs vision.

Kungsörs vision och ledord

- Vårt Kungsör är den naturnära attraktiva Mälarkommunen, där vi med öppenhet och kreativitet får människor och företag att mötas och växa. Visionen är långsiktig och gäller fram till 2025.

För att nå visionen arbetar kommunen efter tre ledord; Öppenhet, Kreativitet, Närhet.

Öppenhet innebär att vi är stolta över vårt Kungsör. Vi uppmuntrar och värnar om varandra med en öppen och positiv attityd. Olikhet och mångfald ser vi som en tillgång. Det finns möjlighet för alla att vara delaktiga och påverka vår framtida utveckling.

Kreativitet innebär att vi i samverkan får saker att hända i ett Kungsör där både människor och företag växer. I ett kreativt klimat skapar vi engagemang och framåtanda. Långsiktiga lösningar, i takt med omvärldens förändring, bidrar till kommunens hållbara utveckling. Här tar vi tillvara idéer och kompetenser i en innovativ miljö som skapar fördelar och framgång.

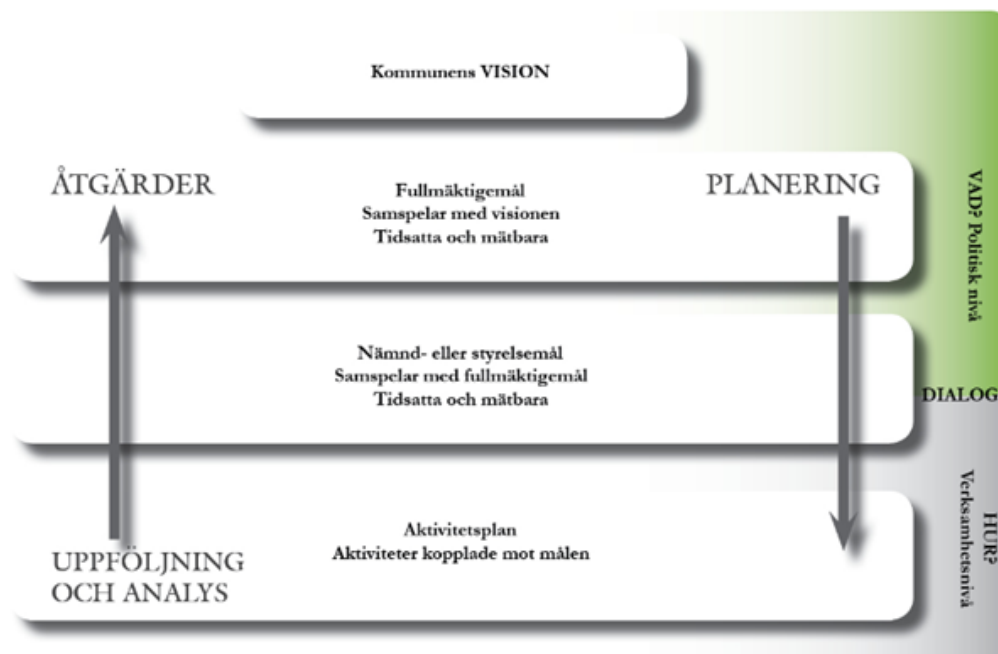
Närhet innebär att vår kungliga livsmiljö är valet för den som vill leva hållbart och tryggt i den lugna orten eller på landsbygden. Kungsör är en plats där man vill vara. Här är det nära till Mälaren, natur och friluftsliv, och det är enkelt att skapa en aktiv fritid. Vårt attraktiva och variationsrika boende i Mälardalen är en styrka där goda kommunikationer gör det möjligt att ta tillvara andra städers kvaliteter.

Planering, uppföljning, analys och åtgärder

Kommunen och bolagen planerar, leder, följer upp och bedömer verksamheten utifrån kommunfullmäktiges, nämndernas och styrelsernas mål. Kommunfullmäktiges mål uttrycker långsiktiga mål för verksamheterna – VAD den politiska majoriteten anser viktigast att åstadkomma för kommunens utveckling under mandatperioden. Varje fullmäktigemål har även nyckeltal kopplat de till sig för att löpande kunna följa att arbetet går åt rätt håll. Kopplat till fullmäktiges mål kan fullmäktige även besluta om riktande nämnd- och styrelsemål för innevarande år som sedan delas ner till berörda nämnder och styrelser att arbeta med. Nämnden och styrelsen kan sedan komplettera med ytterligare mål och nyckeltal.

Målen bryts sedan ner i aktiviteter som beskriver HUR verksamheterna behöver arbeta för att målen ska kunna nås. Samtliga mål, nyckeltal och aktiviteter följs upp minst två gånger per år.

Samtliga nämnder och styrelser har i sina respektive verksamhetsberättelser avseende perioden första januari - 31 december bedömt måluppfyllelsen för sina mål, status för sina aktiviteter samt rapporterat och följt upp beslutade nyckeltal kopplat till målen.

Händelser av väsentlig betydelse

Pandemin

Under två år belastades de allra flesta organisationer tungt av arbetet med pandemin och när vi gick in i 2022 skedde en lättning av restriktionerna, dock fortsatte smittspridningen av Covid under hela året, både bland medarbetare och brukare. Lyckligtvis blev ingen brukare allvarligt sjuk. Att medarbetare insjuknat i Covid, vissa för en andra gång, har under året blivit väldigt påtagligt för en del verksamheter inom Socialförvaltningen. Covid har påverkat kommunens verksamheter i olika grad och anpassningar av verksamheten, arbetsätt och aktiviteter har skett, men även börjat återgå till ett mer normalt läge. Exempelvis öppnade caféverksamhet på Tallåsgården, caféförsäljningen på Kung Karls skola återupptogs, konst- och hanterverksafari, matsafari, allsång, sommarsimskola och Kungsörsdagen genomfördes. Utöver detta har även andra aktiviteter kopplat till dagligverksamhet, kultur- och fritid, biblioteket och näringsliv återupptagits.

Delar av den krisstab som varit aktiverad under pandemin avaktiverades i februari och rapporteringen till länsstyrelsen gällande lägesbilden upphörde i slutet på mars. Utvecklingen av Covid har bevakats regelbundet och återrapporterats löpande till kommunens centrala ledningsgrupp. Kungsörs kommun har beredskap att hantera Covid om smittspridningen skulle ta fart igen.

Kriget i Ukraina

I februari 2022 utbröt kriget då Ryssland invaderade Ukraina. Kriget är när detta skrivs fortfarande pågående och har under det gångna året påverkat stora delar av världen och även Kungsörs kommun. I mars aktiverades kommunens krisstab och har under året haft regelbundna

möten med både externa och interna aktörer och följt krigets händelseutveckling löpande. Kontinuerliga interna och externa kommunikationsinsatser har genomförts. I enlighet med ny lagstiftning, massflyktingdirektivet, har Migrationsverket beslutat att Kungsörs kommun skulle ta emot 15 ukrainska flyktingar utifrån dåvarande gällande prognos. 14 anvisningar kom under 2022 och samtliga förvaltningar och bolag har samarbetat för att klara av att ta emot dem på ett så bra sätt som möjligt med boende i Tallåsgården och hos KFAB. Busstrafik för flyktingar mellan boendet i Torpa och Kungsörs centrum har även köpts in.

Ökad inflation

Inflationen är den högsta på 30 år. Sedan början av 1990-talet har inflationen sjunkit över tid och ofta legat under Riksbankens inflationsmål om 2,0 procent. Därför är det inte så konstigt att så många blivit överraskade när inflationen under 2022 steg så fort och kraftigt. När inflationen varit låg har Riksbanken så väl som andra centralbanker runt om i världen bedrivit en expansiv penningpolitik. I Sverige har detta tillsammans med olika riksdagsbeslut gjort det billigt att låna och fastighetspriser har skjutit i höjden. Under pandemiåren vräkte stater och centralbanker ut kapital på marknaden. Nu behöver centralbankerna i stället höja räntorna kraftigt, vilket i första hand påverkar dem med små marginaler och som inte har följt en långsiktig strategi som tar höjd för hög volatilitet.

Under 2022 har centralbankerna inte haft någon vidare träffsäkerhet om hur hög inflationen faktiskt är och uteslutande underskattat den, ända fram till slutet av året. Osäkerheten om hur effektfulla centralbankernas verktyg är för att dämpa inflationen är stor. De flesta är överens om att vi behöver anpassa oss till en ny kostnadsmiljö där mat och boende kommer att utgöra större andel av hushållens samlade inkomster.

Valet 2022

Ett val har genomförts och inför detta anordnades en valdebatt i september. Valdebatten riktade sig till allmänheten där de bjöds in till en politikerdebatt där aktuella frågor, medborgarfrågor och publikfrågor kopplat till valet 2022 besvarades. Valutgången för Kungsörs kommun innebär att kommande mandatperiod 2023-2026 kommer ledas av en majoritet bestående av Centern, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Brand på Mistelns trygghetsboende

Det förebyggande arbetet att förebygga brand hos äldre inom ordinärt boende har fortsatt under året i samverkan med brandskyddsförening och räddningstjänst. Under året uppstod dock en brand på Mistelns trygghetsboende, där en brukare förolyckades. Utredningen visar att branden inte hade kunnat förebyggas.

Hemtjänst blir hemservice och hemvård

För att kommunen ska kunna möta behoven och utmaningen kopplat till kompetensförsörjning inom vårdrutorna har berörda verksamheter nu påbörjat ett arbete med att ställa om den nuvarande hemtjänsten till att bli hemservice och hemvård. Hemservice kommer fortsätta leverera servicetjänster i välfärden medan Hemvård kommer att fokusera på omvårdnads- och

hälso- och sjukvårdsarbetet. Utifrån detta har även ett arbete påbörjats med att renodla uppdragen inom vårdyrkena så utbildad vård- och omsorgspersonal får arbeta inom sin kompetens. Medan möjligheten har öppnats upp för andra yrkesgrupper att utföra serviceinsatser så som städ, inköp och tvätt.

En viktig vuxen i skolan

Under året har arbetet "en viktig vuxen" inom kommunens grundskolor pågått. Skolorna har tagit fram en beskrivning av vad en viktig vuxen är och vad en viktig vuxen gör, vilket har resulterat i en gemensam deklARATION med förväntningar och riktlinjer för vad alla anställda inom skolan står för.

Byggnationer och utveckling av kommunen

Kungsörs kommun har under året fortsatt utveckla hamnområdet, rivit den gamla T-bryggan vid badet i Skillinge, tagit fram kartmaterial till spår och leder, arbetat med framtagande av detaljplaner, nya tomter samt byggt och bytt ut vatten och avloppledningar.

Utöver detta har bland annat följande skett:

- Den nya förskolan Paletten och multisportarena vid Hagaskolan har färdigställts och invigts.
- Projektet Entré Kungsör har färdigställts och resulterade i en ombyggnation av korsningen mellan Kungsgatan och Malmbergavägen i syfte att sänka hastigheten och göra korsningen säkrare.
- Nyproduktionen av 23 bostadslägenheter på Karlavägen 8 och nio bostadslägenheter på Skolgatan 7-9 i centrala Kungsör har färdigställts.
- En säkerhetsgenomlysning av VA-anläggning, vattenverk och avloppsreningsverk samt kvalitetssäkring av dricksvattenförsörjningen har genomförts.
- Byggnation av ny biologisk rening i avloppsreningsverket i Kungsör samt framtagande av ny VA-taxekonstruktion och avgifter.
- Möjliggörandet av drygt 100 bostäder, i olika boendeformer så som radhus, parhus och fristående hus på Runnabäcken 2, vilket kanske är den största bostadssatsningen någonsin i Kungsörs historia, har påbörjats.
- Ett planbesked har antagits och en planprocess har inletts för att tillgodose behovet av fler förskoleplatser.
- Ytskiktsreovering på Södergården pågår.
- Gång- och cykelväg Kungsringen pågår.

Koncernbidrag riktat till friluftsliv

KFAB delade ut 3 000 tkr i koncernbidrag till KKTAB 2021 till olika friluftssändamål som färdigställdes under 2022. I Lockmora friluftsområde finns nu längs det blå motionsspåret fjärilsformade skyltar med en saga uppsatt för att inbjuda till lek, läsning och rörelse. Sagospåret har även sagofigurer som är skulpterade med motorsåg i trä. Det finns en liten balansbana av

stubbar, en repgunga och ny gärdesgård i friluftsområdet. Områdets skyltning har förstärkt med såväl informationsskylt vid parkeringsplatsen samt namn på flera byggnader.

I Valskog har två grillar bytts ut. Vindskyddet vid elljusspåret är rustat och en liten träskulptur har satts upp i skogen längs spåret.

Vid Skillingeudds badplats har bidraget använts till en tillgänglighetsanpassning. Ny handikappsparkering och hårdgjord väg från handikappsparkeringen till rampen vid badet. Skillingeuddsbadet har fått en ny grill och bänkbord.

I Klämsbo naturreservat är det främst skyltningen som har förstärkts. Tre nya informationsskyltar samt nya ledmarkeringar på vandringsstigen i reservatet.

Flera grillplatser har rustats upp med bänkar i trä och hållbara grillar bland annat vid Bottens badplats och Slottsholmen. Slottsholmens rastplats har även fått en ny brygga där kanoter och mindre fritidsbåtar kan angöra.

Sjögullsbekämpning

Länsstyrelsen Västmanland, Länsstyrelsen Sörmland, Eskilstuna kommun, Västerås stad, Kungsörs kommun, Köpings kommun, Arboga kommun och AMA i Eskilstuna driver ett gemensamt projekt för att bekämpa den kraftigt växande arten sjögull i Mälaren genom att använda flytramar som metod. Projektet koordineras av Mälarens Vattenvårdsförbund. I Kungsör har bekämpning skett på ett flertal ställen i Mälaren under året. Dessutom har inventering skett för att se om bekämpning gett avsedd effekt och för att se om det tillkommit nya bestånd. Under året har informationsinsatser riktade till olika målgrupper genomförts för att på olika sätt minska spridningen av sjögull.

Naturvård

Under året har arbetet med beviljade LONA-projekt fortsatt, bland annat ett naturvårdsprojekt för bevarandet av skyddsvärda träd. KKTAB tilldelades även ett bidrag via regeringens satsning på "Naturnära jobb". Bidraget har delvis kunnat finansiera omkostnader för Naturvårdslaget samt möjliggöra investeringar. Naturvårdslaget har inte haft full bemanning under året vilket har påverkat antalet arbeten som har kunnat genomföras, men flertalet insatser har genomförts i såväl beteshagar som i mer skogliga områden. Hösten ägnades åt uppdrag åt privata markägare mot en mindre ersättning.

Åtgärds paket för att klara KKTAB:s ekonomi i balans

Eftersom styrelsen för KKTAB hade farhågor om att det egna kapitalet i bolaget skulle komma att understiga halva det registrerade aktiekapitalet, initierades en utredning för att undvika kontrollbalansräkning. Soliditeten i bolaget var extremt låg och känsligheten för plötsliga kostnadsökningar till följd av den höga inflationen var stor.

Nyckeltal KKTAB	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning, tkr	132 373	117 368	90 378	87 128	72 289	71 027
Resultat efter fin post, tkr	8 312	-3 396	1 865	-5 364	-16 904	789
Balansomslutning, tkr	551 317	548 082	471 323	431 541	411 100	403 101
Soliditet, %	3,0	1,4	1,6	1,3	1,7	1,7
Eget kapital	14 295	7 496	7 439	5 647	6 811	6 811

Åtgärds paketet från fullmäktige den 14 november 2022 § 39 innebär att kommunen:

- återbetalar 14 mnkr till KKTAB som tidigare har betalats ut till kommunen för de år som räntan varit låg,
- ersätter KKTAB för utebliven ersättning med 6 mnkr för uppdrag och åtgärder som har genomförts,
- betalar 22 procent högre hyra till KKTAB för verksamhetslokalerna för att klara av underhållsnivåer och reinvestering i fastigheterna som förvaltas åt kommunens verksamheter,
- kompensera nämnderna för motsvarande hyresökningar i budgeten från och med 2023, samt
- inte avkräva borgensavgift för 2022 motsvarande ca 1,8 mnkr.

Vidare innebär åtgärds paketet att:

- hyrespolicyn ska revideras och eventuella andra riktlinjer förtydligas så att hyresgästens respektive fastighetsägarens ansvar klart framgår och hur hyrorna beräknas,
- ägardirektiven ska ses över så att inte KKTAB utsätter kommunen för onödiga risker vad gäller exempelvis skuldförvaltningen,
- KKTAB:s uppdrag gällande förvaltningen av kommunens anläggningar mm ska tydliggöras gällande vad som ska utföras och vad kostnaden är, samt
- att KKTAB härnäst måste anpassa verksamheten efter de ekonomiska förutsättningarna i samråd med kommunen.

Som syns i tabellen i avsnittet har KKTAB:s ekonomiska ställning förstärkts väsentligt under 2022. Utredningen som ledde fram till beslutet om åtgärds paketet tog hänsyn till att KKTAB:s ekonomiska ställning skulle stå pall för de ekonomiska utmaningarna 2023-2024. Prognosen för KKTAB:s resultat 2023 är ett underskott, men att det egna kapitalet inte kommer att urholkas så pass mycket att bolaget tvingas upprätta en kontrollbalansräkning. Målsättningen framgent är att kommunen genom ägarstyrning ska förebygga att en liknande situation inträffar igen.

Samarbeten och övriga händelser

- Den 1 juli 2022 kom nya läroplaner och kursplaner i grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan. Arbete med förberedelse och implementering har pågått under läsåret.
- Ny lag om uppsökande verksamhet i förskolan trädde i kraft i juli 2022 och ska tillämpas första gången efter 1 juli 2023.
- Arbete har påbörjats för att uppdatera Äldreomsorgsplanen så Socialnämnden får ett bra underlag för att fatta beslut om behovet av trygghetsbostäder och särskilt boende och när i tiden dessa bör stå färdiga.
- En nyinrättad tjänst som ungdomsbehandlare har tillsatts och kommer i samarbetet mellan socialtjänst, polis, skola och föreningsliv utveckla och fokusera på förebyggande och stödjande tidiga samordnade insatser för ungdomar med ett riskbeteende.
- Kungsör kommun deltar i ett mycket ovanligt och spännande demokratiprojekt i samverkan med Rufunsa från Zambia, i syfte att delaktiggöra barn och unga i kommunens verksamheter och stärka jämställdheten. Projektet kommer pågå under något år till och finansieras av ICLD (Internationellt Centrum för Lokal Demokrati). Under året gjorde kommunen ett första partnerskapsbesök till Rufunsa i mars. I maj kom sex personer från Rufunsa på besök till Kungsör och i november genomfördes ett andra besök i Rufunsa av en delegation på åtta personer från Kungsör men fokus på att besöka och jämföra hur skolor organiseras och bedrivs.
- Projektet sommarboken, ett nationellt läsfrämjande biblioteksprojekt pågick under sommaren, i syfte att uppmuntra till lustfylld sommarlovs läsning. Sommarbokens kärna bygger på den fria läsningen utanför skolan och är ett sätt att öka lustläsningen. Sommarboken riktade sig till barn mellan 8 – 12 år.
- Ny besöksguide på webben, visitkungsor.se har färdigställts i samarbete med Köping och Arboga med målet att skapa en gemensam webbplats, visitvastramalardalen.se, där turister ska kunna få en överblick över kommunernas gemensamma utbud.
- I den årliga servicemätningen Öppna Jämförelser som Sveriges kommuner och regioner (SKR) gör får Kungsör ett toppresultat. Nöjd Kund Index (NKI) för Kungsörs företagsklimat uppgår till 86. Kungsör hamnar på plats 7 av de 198 deltagande kommunerna, det innebär även en förstaplats i Västmanland och en förstaplats inom Stockholm Business Alliance (SBA) med sina 54 medlemmskommuner.
- I november beslutade Kommunfullmäktige att det kommunala bolaget Kungsörs Vatten AB slås ihop med Arbogas Vattenbolag och bildar ett gemensamt driftbolag för VA-verksamheten.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomiskt läge

År 2020 slog Coronapandemin till och skatteunderlagsutvecklingen reviderades kraftigt nedåt. Det manade Regeringen och Riksbanken att etablera krispaket, vilka motverkade den svaga utvecklingen av lönesumman och därmed upprätthölls de beskattningsbara inkomsterna.

Samtidigt fick kommunsektorn också del av det statliga krispaketet i form av höga generella statsbidrag, vilket resulterade i rekordhøgt resultat för hela sektorn år 2020. Inför 2021 räknades 2020 års skatteunderlag upp, samtidigt som arbetade timmar ökade i högre takt än förväntat, vilket resulterade i ett rekordhøgt resultat för kommunsektorn även 2021. Även 2021 års skatteunderlagstillväxt underskattades och nivån för garantipension höjdes från och med 1 augusti 2022, vilket resulterade i högre beskattningsbara inkomster även 2022 och en positiv slutavräkning för 2021.

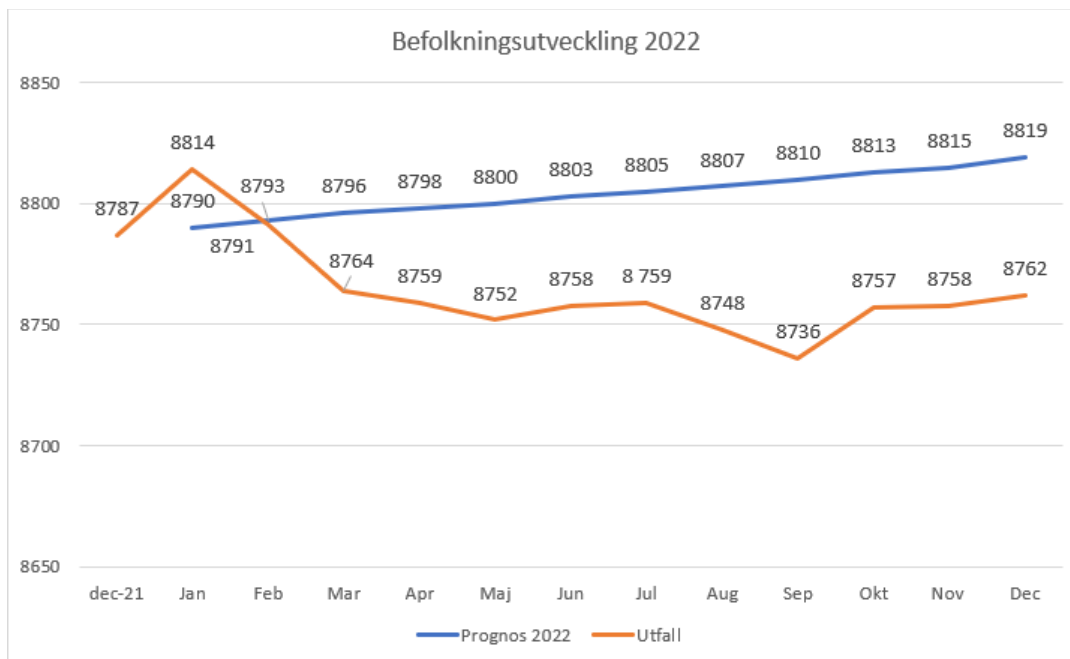
Som så många gånger under det senaste decenniet, krävs pedagogiska och retoriska kullerbyttor, för att förklara att effektiviseringskraven kvarstår inför kommande år trots att resultaten är exceptionellt höga. Staten har flera gånger varit generös och med kort varsel skickat på kommunerna riktade statsbidrag, utan att det funnits förutsättningar att använda dem i den långsiktiga planeringen. Framgent är staten restriktiv med statsbidrag, så länge som det finns risk att dessa spär på inflationen.

På grund av inflationen tyder dessvärre allt på att kommunsektorn kommer att erfara en annorlunda verklighet framöver. Det senaste decenniet har präglats av låg inflation, låga räntor, brant ökande fastighetspriser och en hög tillväxttakt i samhällsekonomin. Sveriges kommuner och regioner (SKR) skriver i Ekonomirapporten från december 2022 att det reala skatteunderlaget befaras minska med -2,7 procent år 2023. Det beror på att pris- och löneökningarna, men framförallt pensionskostnaderna, är högre än den nominella skatteunderlagsutvecklingen. Det är första gången på 20 år som det reala skatteunderlaget minskar. Samtidigt är den demografiska utmaningen blir större under kommande budget- och planperiod. Sektorn kommer att behöva vidta kännbara åtstramande åtgärder i sina verksamheter för att klara finansieringen av välfärden.

Befolkningsutveckling

Den 31 december var 8 762 personer folkbokförda i Kungsörs kommun - en minskning med -25 personer på ett år. Andelen kvinnor är 49 procent och andelen män 51 procent. Befolkningsminskningen beror på ett födelseunderskott med -14 personer och en nettoutflyttning med -17 personer. Alla länets kommuner hade ett negativt födelsenetto 2022 förutom Västerås och sex av länets kommuner minskade i befolkning. Det var endast Fagersta, Hallstahammar, Skinnskatteberg och Västerås som hade en positiv befolkningstillväxt 2022.

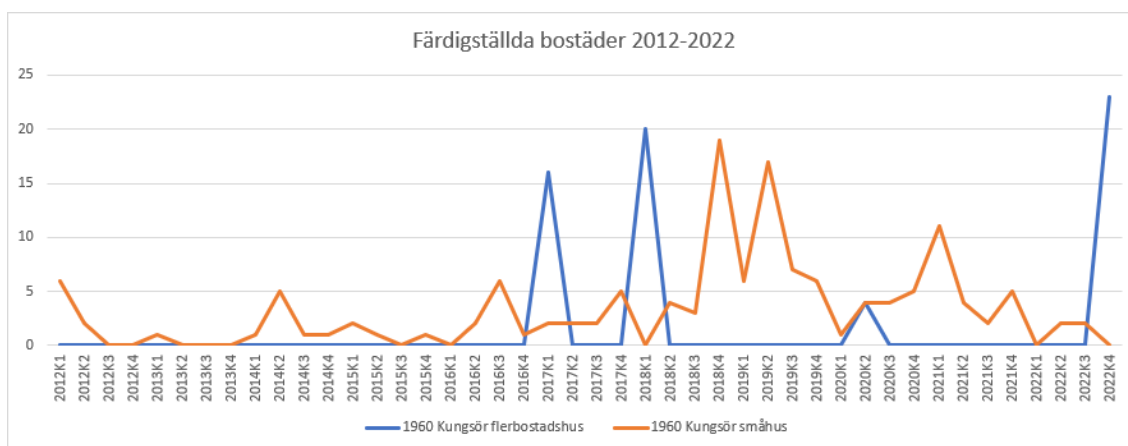
I Kungsörs kommun har befolkningens sammansättning förändrats marginellt. Andelen i förskoleåldern 0-5 år har ökat med 1,3 procent vilket motsvarar åtta barn och en total population om 610 barn. Resterande ålderskategorier har minskat marginellt. Det har stor betydelse för planeringen av de kommunala verksamheterna om det är tvära kast i mängden barn och äldre. Så har dock inte varit fallet under 2022.

Bostadsmarknadsutveckling

I Kungsörs kommun finns det cirka 4 000 hushåll, i genomsnitt bor det 2,2 personer per hushåll. Det är vanligast med en eller två personers hushåll och de flesta, 64 procent, bor i småhus. Äganderätterna utgör 58,8 procent, hyresrätter 37,7 procent och bostadsrätter 3,6 procent. Jämfört med Västmanland och riket har kommunen en hög andel äganderätter och låg andel bostadsrätter.

Kungsörs kommun har uppvisat en positiv befolkningsutveckling de senaste åren, vilket resulterat i ett underskott av bostäder då för få bostäder byggts i förhållande till befolkningsutvecklingen. Efterfrågan på småhustomter och hyreslägenheter är relativt hög och intresset för bostadsrätter i attraktiva lägen ökar. I dagsläget bor många äldre kvar i småhus vilket resulterar i att yngre familjer inte kan flytta in i det befintliga småhusbeståndet. Flyttkedjorna behöver fungera bättre och fler bostäder behöver byggas för att det ska finnas bostäder för alla i olika skeden i livet och för att uppnå balans på bostadsmarknaden.

Diagrammet visar antalet färdigställda bostäder, kvartalsvis, mellan åren 2012–2022 (2022 års siffror är preliminära). Sedan 2016 har antalet färdigställda bostäder ökat kraftigt. Under 2022 har det färdigställts 23 lägenheter och fyra småhus vilket är en ökning jämfört med föregående år. En osäker omvärld, högre räntor och inflation gör att det kommer ta längre tid att sälja tomter och påbörja byggnation. Det finns färdiga och pågående detaljplaner som möjliggör byggnation av cirka 200 bostäder inom de kommande åren. Förutsättningen för att dessa bostäder ska byggas är att detaljplaner antas, vinner laga kraft och att tomterna säljs och bebyggs.

Näringsliv och arbetsmarknad

Kungsör har 756 aktiva privata företag som tillsammans sysselsätter 1 875 personer. Största privata arbetsgivaren i Kungsörs kommun är Gnutti Carlo med sina cirka 300 medarbetare. Kungsör är av tradition en industriort, närmare 30 procent av Kungsörs kommuns invånare arbetar inom tillverkningsindustrin. Tillsammans med lokala näringslivet jobbar Kungsörs kommun fokuserat för ett bättre företagsklimat, för tillväxt, nya etableringar och affärer. I Kungsör var andelen arbetslösa 9,9 procent av arbetskraften i januari och 8,2 i december 2022. Trenden speglar den i riket som helhet.

Arbetsmarknadsstatistiken sänder mycket tvetydiga signaler om den svenska arbetslösheten. Svensk arbetslöshet sjönk under året, från 7,3 procent i januari 2022 till 6,6 procent i december. I Västmanland från 9,1 procent i januari till 8,1 procent i december. Enligt Konjunkturinstitutets *Konjunkturbarometern* från december är hushållen dock skeptiska och tror på ökande arbetslöshet. Den höga inflationen och de stigande räntorna förväntas slå allt mer mot investeringar och hushållskonsumtionen. Högre räntor och uppvärmningskostnader förväntas få till följd att bostadspriserna faller med en lägre byggnadstakt som följd. Under 2022 var trots allt läget på arbetsmarknaden god, med ett arbetskraftsdeltagande och en sysselsättningsgrad som var högre än före pandemin. Men däremot så ökade varslen under andra halvåret. Att människor varslas innebär inte nödvändigtvis att de senare blir av med jobbet, men att företagen har haft förningar om sämre ekonomi framåt i tiden.

Det kan tilläggas att de företag som var vinnare på de senaste tio årens låga räntor, till exempel fastighetsbolagen, kan komma att bli förlorare nu när räntorna höjs, beroende på hur långsiktiga deras skuldförvaltningsstrategier är och hur högt belånade de är. För de som både har höga skulder och pengar placerade på aktiemarknaden har året varit en stor besvikelse. Stockholmsbörsen rasade med -23 procent. Sverige är ett litet exportberoende land med en svag valuta. Lägg därtill en stor fastighetsmarknad med sjunkande fastighetspriser och hög belåning av fastighetsbeståndet. Vilka effekterna blir av lågkonjunkturen 2023 återstår att se.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Omvärldsrisk

Den 24 februari invaderade Ryssland Ukraina. Ett fullskaligt krig med hänsynslösa förbrytelser mot människor och internationella konventioner inleddes. Krig får alltid konsekvenser även för stater som inte är direkt inblandade. Sveriges och Finlands Natoansökningar är exempel på det.

Även att inflationen biter sig kvar på höga nivåer är en direkt följd av kriget. I december var 61 882 ukrainska flyktingar inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem. I Kungsörs kommun var totalt 67 inskrivna i december. Av dessa var endast sex stycken barn, samtliga i åldrarna 7-9 år. Dessa har samma rätt till kommunal service som asylsökande enligt LMA (lagen om mottagande av asylsökande). SKR tror att de flesta sedan lämnar Sverige men att några blir kvar. Bland annat de ensamkommande barnen som ska utredas och placeras av kommunerna.

Det går inte att förutse hur kriget i Ukraina utvecklar sig. Ryssland använder gasleveranserna till Europa som ett politiskt vapen. Om kriget inte hejdas kommer leveranskedjorna fortsatt ha problem och skapa brist på insatsvaror.

I slutet av året lättade Kina på pandemirestriktionerna, vilket påverkade börserna positivt. Riskerna för nya utbrott av Covid-19 i Kina har varit ett stort orosmoln för de globala marknaderna eftersom Kina haft en nolltolerans mot smittspridningen och isolerat sin befolkning till hemmen vid smitta. Det har påverkat kinesisk BNP-tillväxt avsevärt.

Förutom detta finns det anledning att känna oro för det geopolitiska klimatet österut. En annalkande oro växer i bakgrunden för hur relationerna mellan de båda stormakterna Kina och USA ska utvecklas. Kinas gasimport från Ryssland dämpar konsekvenserna av västvärldens sanktioner mot Ryssland. Dessutom finns det flera auktoritära ledare förutom Putin, som vill försöka stärka sin ställning genom att höja tonläget mot främmande makter. Turkiets president Erdogan har satt käppar i hjulen för Sveriges Natoansökan och Kinas president Xi Jinping befaras planera en invasion av Taiwan, som i så fall skulle ha USA:s fulla stöd genom den närbelägna amerikanska Stillaohavsflottan. Det geopolitiska klimatet är särdeles oroligt 2022 och fortsätter att oroa marknaderna framöver.

Inflation och räntor

Inflationens kraftiga uppgång under året är en överraskning för många och svårigheterna att förutspå den stavas Ukraina. Inflationsspöket påverkar priserna på bred front. Det betyder att kommunsektorns köpkraft drastiskt kommer att urholkas och att sektorn kommer att behöva vidta kännbara åtstramande åtgärder i sina verksamheter för att klara finansieringen av välfärden. I princip alla huvudgrupper av varor och tjänster bidrar till den höga inflationen. Förra årets stigande priser på el och drivmedel håller i sig och 2022 är det framförallt livsmedelspriserna som ligger bakom inflationsuppgången, vilket är en direkt följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Samtidigt ökar boräntorna, som i sin tur påverkar konsumentprisindex (KPI) som är 12,3 i december (årsförändring procent). De kostnader som påverkar kommunsektorn allra mest är pensionskostnaderna som värdesäkras med inflationen.

Kriget i Ukraina och pressade centralbanker är en utmaning för kapitalmarknaderna. Stockholmsbörsen har backat 23 procent i år, vilket är illa även jämfört med börserna i andra länder. Men Sverige klarade sig bättre under pandemiåren än de flesta andra västländer och hade därför en högre fallhöjd.

Den främsta orsaken till börsoron har varit räntorna. Riksbanken höjde styrräntan i april till 0,25 procent som därmed blev positiv för första gången sedan 2014. Kommuninvest sa i ett uttalande

den 5 maj att vi sannolikt är på väg att lämna en lång period med otroligt låga räntor och i stället får vänja oss vid ett normalläge som innebär markant högre räntor.

- I april höjdes styrräntan från 0 till 0,25.
- I juni dubbel-höjdes styrräntan till 0,75.
- I september kvadrupel-höjdes styrräntan till 1,75.
- I november trippel-höjdes styrräntan till 2,50.

Efter 2022 har styrräntan fortsatt att höjas med 0,50 till 3,0 procent i februari 2023 och Riksbanken har meddelat att den avser höja räntan ytterligare i minst två omgångar, i april och i juni 2023. Syftet med de snabba räntehöjningarna är att bromsa ekonomin för att sänka inflationen till 2 procent. Effekten blir en lågkonjunktur 2023 med nedgång i tillverkning och försäljning och fallande bostadspriser. Arbetslösheten kommer att öka med fördröjning, eftersom det tar ett tag innan en lågkonjunktur syns i företagens ekonomiska rapporter. Förmodligen dämpas den också i Sverige av att arbetskraftsbristen är så påtaglig. Konjunkturinstitutet spår att reallönerna kommer att vara tillbaka på 2014 års nivå när lågkonjunkturen är över.

Det som också skiljer svenskarna från befolkningen i andra länder är hushållens höga skuldsättning och den höga andelen rörliga räntor. Det gör att hushållens konsumtion minskar märkbart och att svenskarna kommer att handla betydligt mindre än tidigare av sällanköpsvaror. Det har medfört att svensk BNP-tillväxt är sämre än den i de flesta andra EU-länder med en uppgång på 2,4 procent år 2022.

När inflationen slutar överraska negativt kommer börserna och BNP gå upp igen. Men tyvärr kan vi inte både ha kakan och äta den. Blir det en mild lågkonjunktur är det inte säkert att inflationen sjunker så mycket som Riksbanken har hoppats på och borde således föranleda fler räntehöjningar. Om aktiviteten i ekonomin minskar kommer inflationen sjunka till en acceptabel nivå och värdet av hushållens inkomster förstärkas.

Ett tydligt exempel från 2022 på en regering som försökte satsa sig ur lågkonjunkturen är det brittiska fiaskot. Den brittiska finansministerns planer på ofinansierade skattesänkningar, gjorde honom och premiärministern kortlivade vid makten. Inflationen blev nämligen så hög att pundet störtök. Storbritanniens BNP-tillväxt var negativ 2022.

Verksamhetsrisk - kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningsfrågan kommer även fortsatt vara en av de större utmaningarna för Kungsörs kommun och bolag som arbetsgivare. Ett ökat antal invånare och särskilt ökning i de äldre ålderskategorierna samt pensionsavgångar och personalrörlighet påverkar behovet av fler rekryteringar. Det ställs även högre krav på att medarbetare måste ha rätt kompetens, vilket skapar en sårbarhet och kan få negativa konsekvenser för invånare, elever och brukare, om medarbetare med rätt kompetens saknas. Risken blir då att deras lagstadgade rättigheter inte kan tillgodoses.

För att kunna behålla medarbetare och kompetens i organisationen och kunna rekrytera nya medarbetare är det viktigt att fortsätta arbeta för att vi ska ha bra arbetsvillkor, en bra arbetsmiljö och stärka våra ledare. Det är även viktigt att chefer har förutsättningar att utöva ett gott ledarskap och har stöd och verktyg som kan användas i det dagliga arbetet. Kungsör behöver kompetenta och trygga ledare som kan leda och driva våra verksamheter genom de framtida utmaningar kommunens ställs inför. Och eftersom kraven blir högre men resurserna inte ökar, kommer det bli ännu viktigare att öka samverkan internt, i kommunen, med bolagen, andra kommuner samt med närings- och föreningslivet. En liten organisation som Kungsör blir lätt sårbar och personberoende. Det är därför viktigt att redan nu fundera över hur denna sårbarhet kan minska.

Finansiell risk

Skuldsättning

Kommunens koncernföretag har en skuldsättning på totalt 840 190 tkr och den högre räntan innebär stor risk för kommunen som ägare, eftersom 100 procent av de kommunala bolagens skuldportföljer har ränteförfall inom ett år. Varken kommunen, KKTAB eller KVAB har strukturella möjligheter att anpassa sina kostnader till allt för stora ränteförändringar. Det beror på att KVAB finansieras genom en taxekonstruktion som avgiftskollektivet finansierar och som måste säkerställa högst självkostnadspris. KKTAB får sina intäkter från kommunen och kommunen planerar aldrig sin budget utifrån att räntorna kan skifta så mycket som de nu gör på kort tid.

KFAB har ökat lånen med 25 000 tkr, eftersom bolaget har byggt 32 nya lägenheter där Karlaskolan stod tidigare. Till största del har KFAB dock finansierat den totala investeringen på 91 095 tkr med egen likviditet. KFAB har en skuld på 3 000 tkr till KVAB och KVAB har en mycket ansträngd likviditet. Under 2023 förväntas KVAB behöva låna pengar för underhåll av ledningssystemet samt anskaffningen av aktier i ett gemensamt driftbolag med Arboga Vatten AB.

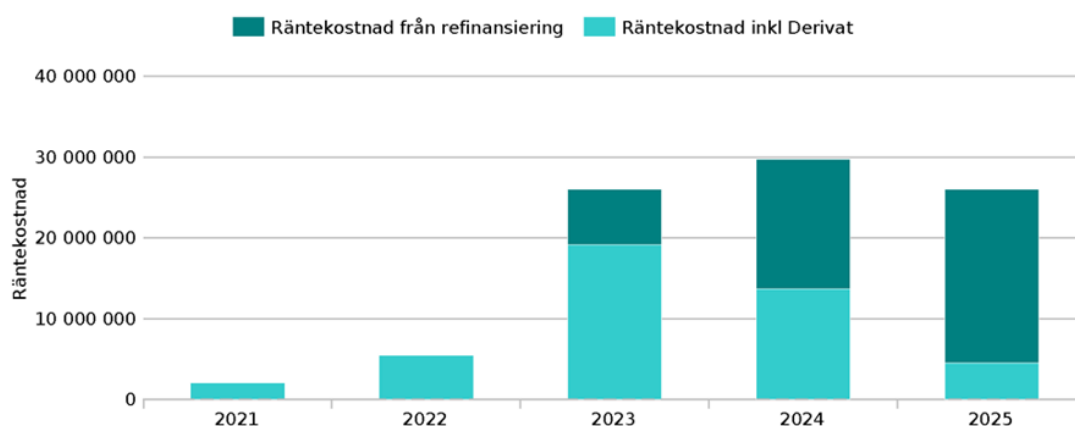
KKTAB har den största låneskulden i koncernen och är till 100 procent skattefinansierad. Ovanpå detta blir KKTAB rejält påverkade av inflationen och bolagsstyrelsen äskade om kompensation för ökade kostnader på våren för att undgå att behöva upprätta en kontrollbalansräkning. En viktig kostnadspost som ökade rejält under 2022 är elen. Elpriserna i Sverige är de högsta på flera årtionden och än svårare att förutspå än räntorna.

Kommunfullmäktige beslutade om ett omfattande åtgärds paket i november (KS 2022/382) i syfte att KKTAB skulle uppnå en ekonomi i balans på kort och lång sikt. Åtgärds paketet finansieras av omfattande eftergifter i både bolaget och kommunen. I KKTAB avvecklas enheten mät/kart/GIS under 2023, vilket får till följd att tre personal sägs upp. Parkavdelningen minskar sin personalstat med fem tjänster och säsongsvariationerna kommer att hanteras via entreprenör i stället för i egen regi. Vidare förväntas ett omfattande projekt för att byta ut belysningsarmaturer generera betydande kostnadsminskningar (se investeringsuppföljningen). Sedan 2020 har KKTAB:s personalstat minskat med 25 procent på grund av ekonomiska skäl.

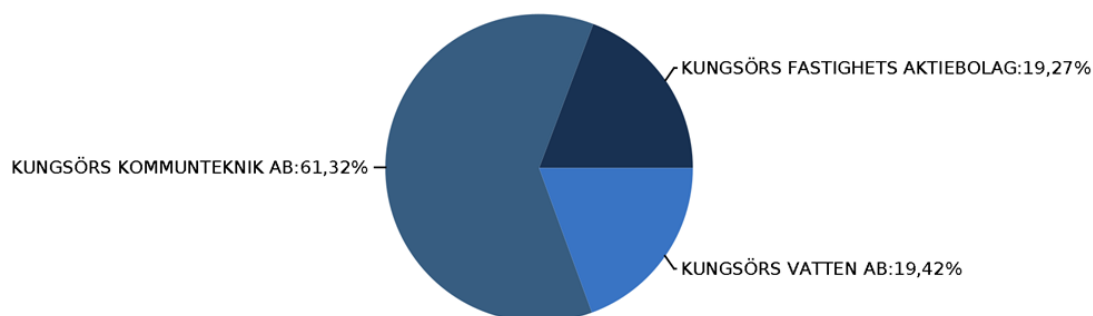
Det är svårt att förutse det samlade risktagandet i bolagskoncernen eftersom bolagen har egna finanspolicyer som kraftigt avviker från de riskmandat som Kommunfullmäktige har beslutat. Kommunfullmäktiges skuldförvaltningspolicy från 2006 är mycket restriktiv (policyn för medelsförvaltning reviderades 2021-09-13, § 142 avseende enbart likviditetsförvaltningen). Ett sätt att utvärdera riskerna är att simulera framtida räntekostnader. Det görs i diagram och tabeller nedan där utgångspunkten är att varje lån omsätts med samma villkor som det gamla och i enlighet med marknadskurvan och Kommuninvests marginal 2023-03-09. Även om bolagen skulle vilja omsätta rörliga lån till fasta så är simulerade räntekostnader relevanta eftersom skillnaderna mellan rörliga och fasta räntor är minimala när denna årsredovisning upprättas.

För att kunna bilda sig en uppfattning om koncernens totala ställning är det även av vikt att beakta de interna lånen. KKTAB har två lån till kommunen på totalt 47 860 tkr, vilka förfaller 2023 och 2024. KKAB har ett lån på 7 100 tkr till KKTAB som härstammar från bildandet av KVAB. Det förfaller efter uppsägningstiden tre månader om någon part så begär. KKAB har också en skuld till kommunen på 800 tkr enligt en revers och ytterligare en på 100 tkr som togs när bolaget hade ont om pengar. KKAB får annars sina likvida medel från dotterbolagen genom att dotterbolagen täcker moderbolagets kostnader. KVAB har en fordran på KFAB på 3 000 tkr, vilken betraktas som ett internt lån här (långfristig skuld).

(Prognos 2023–2025) - TOTAL			
Period	Räntekostnad inkl. derivat och refinansieringar	Räntekostnad +1%	Förändring 1% (ränterisk)
2021	2,030,683		
2022	5,429,993		
2023	26,004,208	28,600,827	2,596,619
2024	29,695,332	33,818,079	4,122,747
2025	25,997,701	30,102,164	4,104,463

Skuldportfölj	Internå lån (tkr)	Externa lån (tkr)	Ränteförfall externa lån inom ett år	Kapitalförfall externa lån inom ett år	Genomsnittl. räntebindn. (år)
Kungsörs kommun	0	0			
Kungsörs kommunföretag AB	8 000	0			
Kungsörs kommunteknik AB (KKTAB)	47 860	460 580	460 580	332 080	0,28
Kungsörs vatten AB (KVAB)	0	161 000	161 000	113 000	0,29
Kungsörs Fastighets AB (KFAB)	3 000	159 750	142 750	64 000	0,31
Totalt	58 860	781 330	764 330	509 080	0,24
Avstämning mot kommunfullmäktiges finanspolicy					
	Riskmandat	KKTAB	KVAB	KFAB	
Kapitalförfall närmaste 12 mån	0%-25%	72%	70%	40%	Uppnås ej
Räntebindingstid för enskilda lån	0-10 år	0,4	0,7	1,9	Uppnås
Andel av portföljen med räntebinding längre än 6 mån	50%-100%	0%	12%	11%	Uppnås ej
Avstämning mot KKTAB:s finanspolicy antagen 2016-06-15 (KKTAB 2015/67)					
Kapitalförfall närmaste 12 mån	0-75%	72%			Uppnås
Genomsnittlig kapitalbinding	>1,5 år	1,03			Uppnås ej
Andel av portföljen med rörlig ränta (0-3 mån här)	50%	71%			Uppnås ej
Andel av portföljen med fast ränta	50%	29%			Uppnås ej
Avstämning mot KVAB:s finanspolicy antagen 2016-06-15 (KVAB 2016/7)					
Kapitalförfall närmaste 12 mån	0-75%		70%		Uppnås
Genomsnittlig kapitalbinding	>1,5 år		1,05		Uppnås ej
Andel av portföljen med rörlig ränta (0-3 mån här)	50%		60%		Uppnås ej
Andel av portföljen med fast ränta	50%		40%		Uppnås ej
Avstämning mot KFAB:s finanspolicy antagen 2022-10-20 (KFAB)					
Genomsnittlig kapitalbinding	>0,5 år			1,46	Uppnås
Andelen av portföljen med kortare räntebinding än 1 år	högst 90%			89%	Uppnås

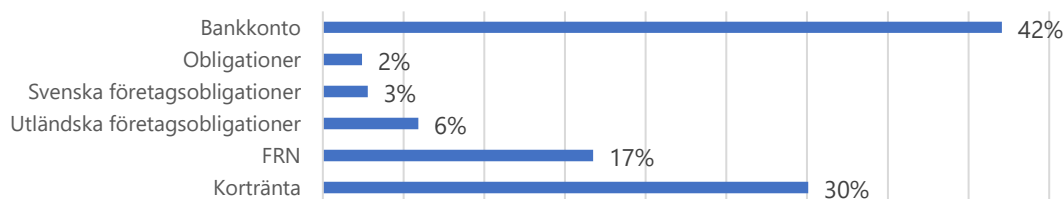
Finansförvaltning

Kungsörs kommuns kapitalförvaltning består enbart av räntebärande placeringar i enlighet med finanspolicyen och värderingen av portföljen har pressats av att marknaden har underskattat den branta räntebanan under året. Årets värdeförändring i placeringsportföljen har varit negativ med -2,82 procent. Bokslutet belastas därför med en realiserad förlust på -2 972 tkr.

Eftersom kommunkoncernen både lånar ut pengar och lånar in pengar är det av vikt att beakta ägarens helhetsperspektiv och ta fram en lämplig strategi för hela koncernen som inte äventyrar ekonomin enskilda år. Som syns i det här avsnittet om finansiella risker ökar kostnaderna i båda ändar just nu, beroende på att marknaden har varit mycket dålig på att förutspå ränteläget 2022. Orsaken är att centralbankerna har underskattat hur hög inflationen är. Så sent som i mars 2022 förutspådde Riksbanken att den skulle höja styrräntan andra halvåret 2023. Den höjde styrräntan redan i april, dvs. månaden efter det egna uttalandet. Kommunen har varken reviderat sin finanspolicy eller rört sina ränteplaceringar under året i avvaktan på att marknaden ska stabiliseras. Framöver ökar värdet på ränteplaceringarna i takt med marknadsräntorna eftersom så hög andel av portföljen har rörlig ränta.

Kortfristiga placeringar	(tkr)
Räntefonder	112 715
Orealiserad förlust räntefonder	-2 972
Realiserat resultat	223
Bankkonto	81 878
Totalt likvida medel	191 844

Räntetillgångar - översikt 2022-12-31

Pensionsförpliktelser

I tabellen på nästa sida redovisas endast kommunens pensionsåtaganden. Pensionsåtagandena innebär omfattande ekonomiska förpliktelser för kommunen på lång sikt. Ansvarförbindelsen redovisas enligt den så kallade *blandmodellen* som innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas utanför balansräkningen. Eftersom nya medel inte upparbetas gör utbetalningarna på ansvarförbindelsen att skulden minskar. Samtliga pensionsåtaganden värdesäkras med inflationen i juni 2021, vilken var relativt låg. Pensionskostnaderna för kommunen är därmed relativt låga 2022. Den höga inflationen 2022 påverkar i stället 2023 års pensionskostnader.

Med konsolideringsgrad menas andel av pensionsförpliktelserna som täcks av medel i stiftelse, försäkring eller egna förvaltade pensionsmedel. Kommunen har inte någon pensionsstiftelse, tecknat någon försäkring för ändamålet och har inte heller några uttryckliga utfästelser om förvaltning av specifikt pensionsmedel inom ramen för förvaltningen av överskottskapital i enlighet med beslutad finanspolicy. Därav är konsolideringsgraden 0 procent.

Tabell: Pensionsförpliktelser		
belopp i tusentals kronor (tkr)	Bokslut 2021 jan-dec	Bokslut 2022 jan-dec
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
Avsättning inkl. löneskatt	75 614	72 983
Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	160 036	153 603
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	235 650	226 586
Finansiering		
Återlånade medel	75 614	72 983
Konsolideringsgrad	0%	0%

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Måluppfyllelse, verksamhetsmål

Under året har de kommunfullmäktigemålen varit:

- Hållbara städer och samhällen
- God utbildning för alla
- God hälsa och välbefinnande
- Goda arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Hållbar konsumtion och produktion

Den sammanfattande bedömningen är att Kungsörs kommun vid årets slut tyvärr inte kommer nå hela vägen fram. Tre kommunfullmäktigemål är delvis uppfyllda medan resterande bedöms vara ej uppfyllda.

Under 2022 har det även funnits utsedda fokusområden kopplade till kommunfullmäktigemålen, dessa fokusområden kallas nedan för nämnd- och styrelsemål då det är nämnderna och styrelserna som varit ansvariga för att dessa mål nås. Tre av nämnd- och styrelsemålen är helt uppfyllda, två uppfyllda i hög grad, sex delvis uppfyllda och ett bedöms ej vara uppfyllt vid årets slut.

Det har dock funnits svårigheter i att bedöma måluppfyllelsen då utfall och målvärden på många nyckeltal saknas för perioden, men också bakåt i tiden i kombination med att en del utfall för år 2022 blir tillgängliga först våren eller hösten år 2023.

Även om inte alla mål nås fullt ut har det genomförts arbete i verksamheterna kopplat till målen. Nedan redogörs måluppfyllelsen utifrån respektive kommunfullmäktigemål.

- Helt uppfyllt
- I hög grad uppfyllt
- Delvis uppfyllt
- Ej uppfyllt

Förklaringar till bedömningsnivåerna

Hållbara städer och samhällen

Kungsör är inne i en mycket positiv och expansiv utvecklingsfas som fler väljer att flytta till. För att stärka Kungsör som en attraktiv plats för både befintliga invånare och potentiella inflyttare pågår arbetet med att stärka platsvarumärket med syfte att utveckla och stärka Kungsör. Utvecklingen av hamnen är ett av många pågående projekt för att göra Kungsör till en attraktiv plats att bo, verka och vistas i.

För att gå i takt med befolkningsutvecklingen ska kommunen tillsammans med bolagen fortsätta att planera för och bygga hållbart med ett varierat bostadsutbud där det finns något för alla. Kungsör ska vara/ i Kungsör ska medborgaren känna att den har en trygg tillvaro.

När kommunen växer ökar efterfrågan på kollektivtrafik och en god infrastruktur. För att Kungsör ska vara attraktiv att bo i och för att näringslivet ska kunna rekrytera rätt kompetens behövs det bra kommunikationer till pendlingsorter.

Kungsör har ett starkt näringsliv och arbetar aktivt med att öka sysselsättningen för att möjliggöra för alla att bidra till en hållbar kommun, genom bland annat fler arbetstillfällen. I samverkan med näringslivet och arbetsförmedlingen arbetar kommunen för att minska arbetslösheten.

Bedömning

Kommentar:

Två nyckeltal, förvärvsarbetande invånare 20-64 år och ny industrimark bedöms ha uppnått sina målvärden under 2022 medan nyckeltalet om antal invånare fått försämrat utfall och därmed inte når sitt målvärde.

Senaste tillgängliga utfall från år 2021 visar att andelen förvärvsarbetande invånare har ökat i Kungsörs kommun. Data för 2022 blir tillgängligt först hösten 2023, uppskattningsvis borde målet på 77,4% kunna bli uppfyllt då följande kan konstateras:

- 30 st individer kommit i arbete och blivit självförsörjande efter de deltagit i arbetsmarknadsinsatser via kommunens individ och familjeomsorg

- Antalet och andelen sysselsatta invånare 20-64 år har ökat under året i jämförelse med 2020 och 2021

- Arbetslösheten för öppet arbetslösa eller inskrivna i program 16-64 år har minskat med 1,7 procentenheter dock kan vi inte säga hur många av dessa som blivit förvärvsarbetande.

Samtliga tillhörande fokusområden/nämndmål för 2022 bedöms vara helt eller i hög grad uppfyllda.

Sammantaget bedöms därmed kommunfullmäktigemålet vara delvis uppfyllt.

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Bedömning
Invånare totalt, antal	8 745	8 787	8 762	8 857	
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	77.3%	79.2%	Officiell statistik publiceras på Kolada hösten 2023.	77.4%	
Ny industrimark (planlagd), kvm		0	0	0	

Nämnd- och styrelsemål	Bedömning
Fortsätta planera för och bygga ut där boendemiljön är viktig	
<p>Kommentar: Det finns antagna detaljplaner för cirka 140-160 bostäder beroende av bostadstyp. Planarbete för cirka 40 nya bostäder pågår. Det har påbörjats en ny detaljplan för industrimark, i direkt anslutning till befintligt industriområde. En detaljplan för att utveckla Malmberga Förskola har påbörjats. Under året har 32 nya lägenheter färdigställts.</p>	
Stärka näringslivet som genererar fler arbetstillfällen och minska arbetslösheten	
<p>Kommentar: Genom fokus på kompetensförsörjning i dialogen med näringslivet och i nära samarbete med vuxenutbildningen, startas nya utbildningar efter näringslivets behov. Näringslivsenheten, Vuxenutbildningen och Arbetsmarknad och Försörjning har ett gemensamt uppdrag för minskad arbetslöshet. I uppdraget pågår bland annat en kartläggning av vilka som idag är arbetslösa i Kungsörs kommun, kartläggningens resultat blir en grund för fortsatta aktiviteter för ökad sysselsättning och egen försörjning. Under hösten har en industriutbildning startat i Kungsör och den planerade kockutbildningen startar (något försenat) i början av 2023. Arbetslösheten för öppet arbetslösa eller inskrivna i program med aktivitetsstöd 16-64 år per 31 december år 2022 är 8,2 %, vilket är en minskning med 1,7 procentenheter i jämförelse med samma period föregående år. Det är den näst största minskningen av arbetslösheten bland länets kommuner under 2022. Dock är arbetslösheten fortfarande något högre i Kungsör än i länet 8,1 % och i riket 6,6 %. Bland utrikes födda, 16-64 år, var 23,1 % arbetslösa eller inskrivna i program, det är en minskning med 4,2 % jämfört med året innan. Dock är arbetslösheten bland utrikes födda högre än länet, 20,2%, och riket 16,6%. Kungör har den nästa högsta arbetslösheten bland utrikes födda i länet. Bland ungdomar, 18-24 år, var arbetslösheten 9,2 % vilket är en minskning med 4,5% jämfört med samma period föregående år. Arbetslösheten är lägre jämfört med länet 10,2% men högre än riket 8,1%. Kungsör har den tredje lägsta ungdomsarbetslösheten i länet.</p>	
Boende- och utemiljön är viktig för att skapa trivsel	

Kommentar:

I planeringsarbetet beaktas utemiljön och tillgång till lektytor och grönytor. Även barnperspektivet samt tillgänglighetsfrågor beaktas i processen.

God utbildning för alla

Alla elever ska må bra i skolan, ha en trygg skolgång och klara grundskolan. Kungsörs kommun ska arbeta med att främja elevers skolgång genom att öka kunskapsresultaten. För att klara detta ska kommunen arbeta med tidiga och förebyggande insatser för eleverna där även kontakten med vårdnadshavare är viktigt.

Vuxenutbildningen är viktigt i arbetet med god utbildning och för kompetensförsörjningen. För att på sikt minska arbetslösheten behöver vi stötta i utbildning för vuxna som gör att de på sikt har en egen försörjning. Företagarna är viktiga i arbetet.

Bedömning

Kommentar:

Tyvärr saknas utfall på två av nyckeltalen, vilket gör det svårare att bedöma måluppfyllelsen.

Utifrån de utfall som finns kan vi se att det genomsnittliga meritvärdet minskat något i jämförelse med 2021. Utfallet 2022 var 184,2 och 2021 var det 196,1. Det är främst flickorna som står för minskningen då deras resultat sjunkit från 227 till 221, medan pojkarna, även om de har lägre resultat än flickorna, förbättras sina resultat från 165,8 2021 till 167,3 2022. Även andelen elever i årkurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram på gymnasiet har sjunkit i jämförelse med 2021. 2021 var behörighet till ett yrkesprogram på gymnasiet 78,4%, motsvarande siffra för 2022 var 73,6%. Vi ser även att andelen elever i årskurs nio som uppnått kunskapskraven i alla ämnen ligger kvar på samma nivå, 52,9% som det var år 2021.

Den samlade bedömningen är att målet om god utbildning ej är uppfyllt.

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Bedömning
(U15503) Elever i åk 5: Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer, andel (%)	72.0%		Den nationella mätningen görs inte längre.	Målnivå saknas.	
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) (-2021)	60.5%	60.5%	Den nationella mätningen görs inte längre.	61.0%	
(N15428) Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	71.1%	78.4%	73.6%	Målnivå saknas	

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	52.1%	52.9%	52.9%	55.0%	
(N15505) - Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	183.7	196.1	184.2	200.0	

Nämnd- och styrelsemål	Bedömning
------------------------	-----------

Tidiga insatser för eleverna, arbeta förebyggande med elevhälsan	
--	---

Kommentar:

Genom "Tidiga samordnade insatser" (TSI) arbetar elevhälsan för att i ett tidigt skede upptäcka elever som är i behov av stöd. Vid behov sker ett samarbete med Individ- och familjeomsorgen samt Barn- och ungdomshälsan. Under året har samverkan mellan Socialförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen utvecklats vilket inneburit att problem kunnat åtgärdats i ett tidigare skede.

Under årets har det även funnits ett mål för kommunstyrelsen att det förebyggande arbetet för ungdomar har stärkts genom att kultur- och fritid och näringsliv inkluderas i arbetet med TSI för att främja ett livslångt lärande från skolan, ut i arbetslivet och föreningslivet. Kultur- och fritid och näringslivet hade vid året slut 2022 ännu inte inkluderats i arbetet.

Öka tryggheten i skolan	
-------------------------	---

Kommentar:

För att öka tryggheten utomhus har skolorna rastvärdar, som ansvarar för olika aktiviteter. Trygghetsteamet arbetar förebyggande genom att göra trygghetsvandringar. De analyserar incidentrapporter som inkommer för att se över var incidenter inträffar för att öka tryggheten med ökat antal vuxna på dessa platser och för att förhindra att elever utsätts för kränkningar.

Samtliga skolor arbetar med trygghet och trivsel utifrån "En viktig vuxen".

Skolinspektionens elevenkät för 2022 har omarbetas från påståenden till åk 5 och åk 9 till frågor för åk 5 och åk 8. Därav finns inga resultat som kan jämföras med tidigare års utfall. Skolinspektionens enkäten för 2022 visar att tryggheten bland elever totalt i Kungsör i åk 5 är 7,8, flickor 8,1 och pojkar 7,6 på en 10-gradig skala, utfallet för deltagande kommuner är totalt 8,5, flickor 8,2 och pojkar 8,8. Utfallet för åk 8 för Kungsör är totalt 7,8, 7,2 för flickor och 8,3 för pojkar.

Kungsörs kommun genomför även en egen elevenkät där tre påståenden om trygghet ställs till alla elever i grundskolan, att ha flera olika påståenden om trygghet är nytt och testades för första gången i år. Därav finns inga tidigare utfall att jämföra med. Resultatet från årets undersökning visar följande:

"Jag känner mig trygg i klassrummet" = 89,1% av flickorna , 88,6% av pojkarna, stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra.

"Jag känner mig trygg på rasten" = 80,6 % av flickorna, 82,3 % av pojkarna, stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra.

"Jag känner mig trygg på fritids" = 80,5 % av flickorna, 70,6 % av pojkarna, stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra. 17,5 % av flickorna och 22, 6 % av pojkarna svarar att de inte vet, vilket kan bero på att elever som inte går på fritidshem har svarat på frågan.

Öka trivseln i skolan	
-----------------------	---

Kommentar:

För att öka trivseln och för att ta del av elevernas synpunkter genomförs klassråd och elevråd på skolorna. Samtliga skolor arbetar med både trygghet och trivsel utifrån "En viktig vuxen".

Utifrån kommunens egen elevenkät som genomfördes under 2022 kan det konstateras att trivseln på skolorna tyvärr har minskat under 2022, både för flickor och pojkar. På påståendet "Jag trivs i skolan" svarar 84,1% av flickorna och 85,5% av pojkarna att det stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra. Vilket är en försämring med 5 procentenheter för flickorna och 1,5 procentenheter för pojkarna sedan 2021.

Det finns skillnader mellan årskurserna och variationen ligger mellan 79%-91%. Störst förändring gällande trivseln mellan åren 2021 och 2022 finns i årskurs 2, 6, 8 och 9. Nedan visas utfall för 2022 i andel för de som angett stämmer ganska bra/stämmer helt och hållet på påstående "jag trivs i skolan".

Årskurs 2: 91%, försämring med 7 procentenheter. Årskurs 6: 79%, försämring med 8 procentenheter. Årskurs 8: 84%, försämring med 9 procentenheter. Årskurs 9: 82%, försämring med 6 procentenheter.

I skolinspektionens elevenkät 2022 ställdes inga frågor om trivsel till elever i åk 5 och åk 8.

God hälsa och välbefinnande

För att ha förutsättningar att klara vardagens krav och förverkliga sina drömmar behöver alla må bra. Att växa upp under goda förutsättningar, i en familj med goda livsvillkor, påverkar barn och ungas hälsa och utvecklings positivt både här och nu men även senare i livet. Vi behöver aktivt arbeta med att alla ska må bra.

Kungsör har idag god service till äldre vilket vi vill bevara och förbättra, det ska finnas tillgängliga aktiviteter och mötesplatser för att öka tryggheten och bibehålla äldres psykiska och fysiska hälsa. Samlingslokaler, stöd i hemmet, boendelokaler som främjar hälsa och självständighet är viktiga delar för att alla ska trivas.

Arbetet med civilsamhället och kopplingen till den regionala strategin för folkhälsa är viktigt för att få kraft i folkhälsoarbetet med ett särskilt fokus på ungas hälsa där vi ser att idrott, rörelse och engagemang blir viktigt för att öka välmåendet.

Våld i nära relationer är ett allvarligt brott, ett folkhälsoproblem och ytterst ett brott mot de mänskliga rättigheterna och vi ser att det ökar. I Kungsör arbetar vi aktivt med att våld aldrig ska förekomma och det förebyggande arbetet mot våld i nära relation ska stärkas.

Bedömning

Kommentar:

Tyvärr saknas utfall på samtliga nyckeltal utom brukarbedömningar gällande helhetssynen inom särskilt boende och hemtjänst. Utfallen på dessa nyckeltal har tyvärr försämrats i jämförelse med senaste mätningen och verksamheterna behöver göra djupare analyser för att förstå bakomliggande orsaker så resultaten kan förbättras framöver.

Utfall på nyckeltalet gällande deltagartillfällen i idrottsföreningar för år 2022 presenteras först hösten år 2023. Utifrån de senaste utfallen kan vi tyvärr se att trenden håller i sig, antal deltagartillfällen har fortsatt minska och följer samma trend som riket. Det finns även en fortsatt avvikelse mot riket som år 2021 hade ett utfall på 27,7 deltagartillfällen jämfört med Kungsör som hade 16,1 deltagartillfällen.

Nyckeltalet gällande anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen saknar i dagsläget utfall för år 2021 och 2022, Utfall för år 2022 presenteras först våren 2023.

Sedan år 2021 har medborgarundersökningen förändrats och nyckeltalet om upplevd trygghet utomhus på kvällar och nätter har ersatts med andra nyckeltal. Därmed saknas utfall på nyckeltalet och inget nytt utfall kommer presenteras för 2022.

Att nå en god hälsa och välbefinnande kräver långsiktighet och att resurser satsas på förebyggande arbete. Fokus under 2022 har varit att få ökad kännedom om och framtagande av planer mot våld i nära, här krävs mer arbete för att det målet ska kunna nås fullt ut.

Under året har även samverkan mellan Socialförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen utvecklas gällande tidiga och samordnade insatser vilket inneburit att problem kunnat åtgärdats i ett tidigare skede. Ytterligare samarbeten finns med region Västmanland gällande Samordnade Individuella Planeringar, SIP:ar, vilka också ökat under perioden. En ungdomsbehandlare har anställts som genom samverkan med polis, skola och säkerhetssamordnare, i ett tidigt skede, ska kunna upptäcka ungdomar som behöver socialtjänstens stöd.

Arbete pågår inom målområdet, men utfall saknas på många nyckeltal och där väl utfall finns är det negativa resultat vi ser. Den samlade bedömningen är att målet om god hälsa och välbefinnande ej är uppfyllt.

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Bedömning
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	89.0%		85.0%	Finns ingen beslutad målnivå för 2022. Målnivån 2025 är 94%.	○
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	82.0%		43.0%	Finns ingen beslutad målnivå för 2022. Målnivå 2025 är 86%.	○
Nöjd Region-Index - Trygg & säker utomhus på kvällar och nätter, medelbetyg (skala 0-10) (-2020)			Den nationella mätningen har upphört.	Finns ingen beslutad målnivå för 2022. Målnivån 2025 är 7.4.	
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	16.7	16.1	Officiell statistik publiceras på Kolada hösten 2023.	Öka	○
Anmällda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 inv	22.9		Officiell statistik saknas. Siffror för 2021 publiceras i slutet av mars 2022.	Finns ingen beslutad målnivå för 2022 eller framåt.	

Nämnd- och styrelsemål	Bedömning
Ökad kännedom inom området och plan mot våld i nära relationer arbetas fram	

Kommentar:

Inom socialförvaltningen är det till största del IFO som arbetat med frågan våld i nära relationer. Inom myndighetsutövningen har samtliga utbildats i FREDAs som är standardiserade bedömningsmetoder att användas i socialtjänstens arbete mot våld i nära relationer och består av tre instrument och en manual om hur instrumenten ska användas. Utvecklingen av FREDAs är ett uppdrag från regeringen till Socialstyrelsen. Syftet med FREDAs är att ge socialtjänsten och andra verksamheter stöd att identifiera och bedöma behov av skydd och stöd i arbetet med personer som utsatts för våld i nära relationer. Enheten har tillsatt ett expertteam kopplat till våld i nära relationer. Inom barn- och utbildningsförvaltningen har verksamheterna arbetat med boken "Huskurage". Syftet med boken är att sprida kunskap om att vara uppmärksam på att våld i nära relationer kan finnas i den omedelbara närheten och hur man kan agera om det uppmärksammas.

Under hösten har även en vecka fri från våld uppmärksammas i Kungsör med stöd av Länsstyrelsens arbete och underlag. Under vecka 47 flaggades det med orangea flaggor utanför kommunhuset, en ljusmanifestation i form av marschaller tändes i centrala Kungsör och vid infarterna till Valskog, information och tips på föreläsningar spreds både internt i organisationen och externt till medborgarna via sociala medier. En trygghetsvandring genomfördes i Valskog i samverkan med polisen och allmänheten bjöds in att delta. På biblioteket anordnades även en fotoutställning i samverkan med Kvinnojouren KAK och kulturskolans elever, vilka illustrerade hur våld kan ta sig uttryck i olika former.

Goda arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Detta är ett inåtriktat mål som pekar på de förutsättningar som är nödvändiga för att organisationen ska kunna skapa värde för invånare, brukare och kunder.

Vår viktigaste resurs är medarbetarna med deras kompetens där vi behöver följa utvecklingen för sjukfrånvaro för att kunna arbeta förebyggande. Vår medarbetarenkät som genomförs vartannat år ger oss en indikation på hur organisationen mår och om arbetet känns meningsfullt.

Perspektivet jämställdhet ska genomsyra hela Kungsörs kommun och bolagen och vi ska ha konkurrenskraftiga och jämlika löner. I det arbetet blir lönekartläggningarna en viktig del. Arbete mot upplevd diskriminering ska fortsätta.

Hållbar utveckling kräver smarta arbetsätt, personal som mår bra, kommunikation, kvalitet, god service och tillgänglighet. Vi behöver använda digital teknik som frigör resurser för att höja kvalitet inom andra områden. Under året kommer implementering av ett nytt intranät att ske för att få en mer effektiv internkommunikation och ett moderniserat digitalt arbetsätt som gynnar samverkan över förvaltningsgränserna.

God ekonomisk hushållning innebär att kommunen enligt lag ska hushålla med resurser.

Fokus för 2022: Reviderad riktlinje för god ekonomisk hushållning där nämnderna kopplas in. Medarbetarskapet och ledarskapet är viktigt att utveckla och titta på hur våra medarbetare upplever att det är att jobba i Kungsörs kommun. Att utveckla investeringsprocessen är också prioriterat.

Bedömning

Kommentar:

Målet följs upp genom tre de nyckeltalen, medarbetarengageman, kommunens resultat samt andel heltids, tillsvidareanställda. Utifrån den tillgängliga data som finns kan vi mellan utfallet år 2019 och utfallet 2021 tyvärr se en försämring av medarbetarengagemanget och vi når inte satt målnivå. Däremot har kommunens resultat förbättrats och andelen heltids, tillsvidareanställda har ökat. Det gör sammantaget att kommunfullmäktigemålet om goda arbetsvillkor och ekonomiskt tillväxt delvis är uppfyllt.

Under året har en riktlinje för god ekonomisk hushållning tagits fram och investeringsprocessen har utvecklats genom att nya investeringsriktlinjer beslutats.

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Bedömning
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex, senaste mätning på tre år		78		82	
Kommunens resultat av skatteintäkter och finansiella stadsbidrag, (%)		2.5%	3.8%	0.5%	
Heltidsanställda, tillsvidareanställda, kommun, andel (%)	71.5%	71.6%	74.8%	Målnivå saknas.	

Nämnd- och styrelsemål	Bedömning
Reviderad riktlinje för god ekonomisk hushållning där nämnderna kopplas in	
<p>Kommentar: Ändamålet är att tydliggöra nämndernas ansvar att uppnå en god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige beslutade om revidering av riktlinjerna den 19 december 2022 (KS 2022/439). I riktlinjerna tydliggörs att de ekonomiska ramarna som nämnderna tilldelas utgör en restriktion för verksamheternas omfattning.</p>	
Medarbetarskapet och ledarskapet är viktigt att utveckla och att fortsätta titta på hur våra medarbetare upplever att det är att jobba i Kungsörs kommun	
<p>Kommentar: Under året har fyra chefsdagar genomförts med fokus på olika delar i ledarskapet. Arbete har påbörjats med att ta fram ett nytt upplägg för ledarutveckling med extern medverkan där syftet är att det ska haka i det tidigare gedigna konceptet för att stärka ledarskapet. Inget program har ännu tagits fram för medarbetarskap. Ingen medarbetarenkät genomfördes under 2022. Någon form av medarbetarundersökning planeras att genomföras under 2023.</p>	
Att utveckla investeringsprocessen är också prioriterat	
<p>Kommentar: Nya investeringsriktlinjer beslutades av fullmäktige i mars. En investeringsplanemall är utarbetad, vilken nämnder och bolag ska få som underlag till budgetprocessen.</p>	

Hållbar konsumtion och produktion

Kungsörs kommun klättrar i miljörankingen. Vi är nu på plats 77 av 290 i årets kommunrankning – Sveriges miljöbästa kommun. Kungsör har ett stort miljöfokus och behöver utveckla

regelbundna mätningar av exempelvis matsvinn, ekologiska- och lokala livsmedel, fordon- och transporter.

Ett sätt att främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster är att öka återanvändningen. Genom att återanvända produkter behövs inte nya resurser tas från jorden. Därför ska vi utveckla ett system för cirkulär ekonomi för kommunen och bolagen.

Hållbara byggnader som främjar medvetna val av byggnadsmaterial och hur de ska hanteras ska fortsättas arbeta med och utvecklas. Genom att välja SundaHus eller likvärdigt kan vi använda material som har mindre klimatpåverkan och som håller länge. För att skapa långsiktigt värdefulla byggda miljöer behöver vi inom ramavtalsupphandlingar bli bättre på att ställa miljökrav.

Fokus för 2022: Utifrån de miljöplaner som tagits fram på regional nivå har kommunen brutit ner dessa till kommunal nivå. Dessa behöver följas upp, analyseras för att ta steg mot förbättringar inom miljöområdet för hela Kungsör som ort/plats.

Kungsörs kommun vill bli bättre på att återanvända, därför ses ett system över för hur kommunen kan återanvända våra produkter utifrån den handlingsplan som finns kopplad till beslutad avfallsplan.

Bedömning

Kommentar:

Bedömning och målpuppfyllelsen för hållbar konsumtion och produktion är svårbedömd då två nyckeltal (miljökrav vid upphandling och användningen av fossilt bränsle) ej går att mäta, utfall på nyckeltalet om verksamhetsavfall blir tillgängligt först hösten 2023 och gällande nyckeltalet om energianvändningen för kommunens lokaler råder osäkerhet kring satt målvärde.

Gällande nyckeltalet om miljökrav vid upphandling så finns det idag inget system eller systematik för att kunna följa upp vilka upphandlingar där miljökrav har ställts/kan ställas. Däremot finns en antagen (2018-11-12) riktlinje för miljökrav vid upphandling. I riktlinjen står det bland annat att "När förutsättningar att ställa miljökrav i samband med upphandling finnas bör miljökrav ställas i relevanta delar, där minst Upphandlingsmyndighetens s.k. BAS-nivå för Hållbarhet bör följas".

Gällande nyckeltalet om energianvändning för kommunens lokaler vet vi att förbrukningen i december 2022 har minskat från 74,7 kwh/m² till 70,1 kwh/m², vilket motsvarar en minskning med 6,20 procentenheter i jämförelse med samma period föregående år. I Kommunfullmäktiges mål och budget 2022 är målvärdet satt till 69%, men eftersom nyckeltalet inte formulerats som andel av något väcks funderingar om vilket målvärde egentligen var tänkt att vara. Vid bedömning av nyckeltalet har antagande gjort att procenttecknet i målvärdet 69% varit en felskrivning och att ambitionen varit att få ner förbrukningen till i snitt 69 kwh/m².

Under året har nämnder och bolag arbetat för att bidra till att Kungsör ska uppnå en hållbar konsumtion och produktion, bland annat genom att:

- Socialförvaltningen källsorterar avfall, arbetar med cirkulär ekonomi och mäter matsvinn. Individ och familjeomsorgen och området för funktionsstöd har under året arbetat med återbruk av möbler som katalogiseras och återsäljs.
- Barn- och utbildningsförvaltningen har arbetat med att utveckla källsorteringen och göra anpassningar av lokaler inom skolan med sorteringsstationer och förskolan har bland annat genomfört skrapplockardagar.
- Kommunstyrelsen har inventerat och identifierat områden för hållbart återbruk och driver projektet Hållbara måltider. Syftet med projektet är att utveckla, testa och sprida metoder för lustfyllda måltider inom offentliga kök för minskat matsvinn.
- Arbetet med att byta ut belysning i kommunens lokaler till LED och justeringar gällande styrning på belysning (närvaro) har påbörjats.
- KKTAB och KVAB har försöka sänka mediaförbrukningen av el och vatten.
- KFAB initierade en satsning för att förbättra sorteringen av matavfall i KFAB-ägda fastigheter och genom driftpersonalens arbete har extradebiteringar avseende felsorterat avfall upphört.

Eftersom det redan finns en riktlinje för miljökrav och elenergiförbrukningen gått ner under året görs den samlade bedömningen att målet om hållbar konsumtion och produktion delvis uppnåtts.

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Bedömning
Kommunalt verksamhetsavfall	562	555	Officiell statistik publiceras på Kolada hösten 2023.	Ingen målnivå för 2022 eller framåt.	
Miljökrav vid upphandling			Metod för uppföljning saknas.	Öka	
Användning av fossilt bränsle			Metod för uppföljning saknas.	Minska	
Energianvändning lokaler för kommunen, gradtalsjusterad	71.5	74.7	70.1	69.0	

Nämnd- och styrelsemål	Bedömning
Utifrån miljöplaner som tagits fram på regional nivå har kommunen brutit ner dessa till kommunal nivå. Dessa behöver följas upp, analyseras för att ta steg mot förbättringar inom miljöområdet för hela Kungsör som ort och plats	

Kommentar:

Livsmedelsplanen och avfallsplanen följs upp regelbundet med en större avstämning efter varje år. Arbetet fortlöper i stort sett planenligt. Framtagande av lokal energiplan och Agenda 2030-plan har påbörjats och beräknas vara klara under 2023.

Kungsörs kommun vill bli bättre på att återanvända, därför ses ett system över för hur kommunen kan återanvända produkter utifrån den handlingsplan som finns kopplat till beslutad avfallsplan	●
---	---

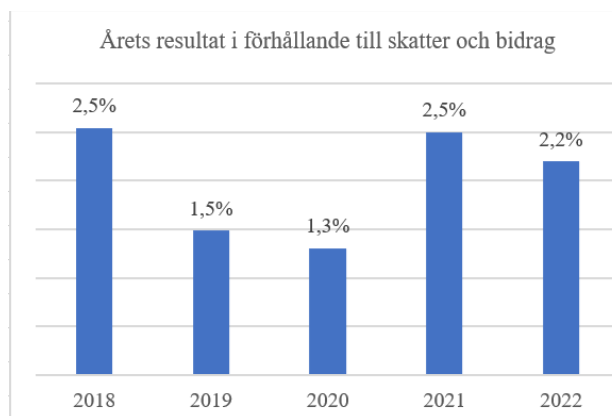
Kommentar:

Diskussioner har förts med externa aktörer under året för att få till ett system. Internt beslutades att enheten för Arbetsmarknad och försörjning ska hålla i arbetet och se till att systemet införs. Arbetsmarknad och försörjning återkom efter årets slut med besked att de inte kunde genomföra den beslutade åtgärden. Arbetet med att hitta en hållbar lösning under 2023 övergår till Utvecklingsenheten igen.

Måluppfyllelse, finansiella mål

Kungsörs kommun har endast ett finansiellt mål 2022. Målet om att årets resultat ska vara 1,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag sänktes till 0,5 procent i en ändringsbudget den 19 december 2021. Årets resultat 2022 motsvarar 2,2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag och innebär att fullmäktiges finansiella mål uppnås.

I september 2021 presenterades den statliga utredningen *En god kommunal hushållning* (SOU 2021:75) där det föreslås att kommuner och regioner ska ta fram långsiktiga program för att styra ekonomin från ett hållbart perspektiv. Programmet föreslås innehålla mål för årets resultat, självfinansieringsgraden av investeringar, soliditet och låneskuld samt riktlinjer för tillåten risk i kapitalförvaltningen.

Resultat och ekonomisk ställning

Kommunen har en stark finansiell ställning. Kommunens skatteintäkter är 23 742 tkr högre än budgeterat. Budgeten för finansieringen av de kommunala verksamheterna beslutades i juni 2021 och skatteunderlagsutvecklingen har förändrats väsentligt under perioden fram till idag. I synnerhet är de s.k. pandemiåren 2020–2021 ekonomiskt starka år, då staten både inrättade åtgärds paket som upprätthöll skatteunderlaget, samtidigt som kommunsektorn fick kompensation i form av generella statsbidrag för ett befarat minskat skatteunderlag år 2020 som inte inträffade. När pandemirestriktionerna successivt togs bort ökade svensk BNP

snabbare än förväntat och skatteintäkterna blev betydligt högre både 2020 och 2021 än vad SKR hade prognostiserat. Det gjorde att underlaget för beräkning av skatteintäkter höjdes även 2022. Kommunens finansiella ställning är till gagn för hela den kommunala koncernen genom att den kan säkerställa fortsatt finansiering av den samlade verksamheten den närmaste framtiden.

Nästa år går Sverige in i en lågkonjunktur. Inflationen har stigit avsevärt under 2022 och spås vara hög även 2023. Eftersom inflationen stiger sätter Riksbanken in sitt styrrenteverktyg för att bekämpa den och få ner den till målnivån om 2 procent. Effekterna till följd av inflationen inträffar successivt. Livsmedels-, bränsle- och elpriserna har ökat snabbt. Många avtal indexuppräknas årligen med en faktor relaterad till inflationen. Pensionskulden värdesäkras med inflationen i juni månad året innan och därför ökar kommunens kostnader med 18 000 tkr 2023. De helägda kommunala bolagens räntekostnader förväntas öka med 20 500 tkr 2023 jämfört med 2022. Det utgör 10,5 procent av bolagskoncernens omsättning. Det kan jämföras med resultatet i de helägda kommunala bolagens koncernbokslut 2022 som uppgår till 9 122 tkr. Att hantera både högre räntekostnader, pensionskostnader och ökade kostnader för andra varor och tjänster som konsekvens av inflationen kommer inte att gå obemärkt förbi. De högre kostnaderna kommer att påverka verksamheternas omfattning, investeringsnivåerna samt mängden löpande underhållsåtgärder på fastigheterna 2023-2024.

Balanskravsresultat

Tabell: Balanskravsresultat belopp i tusentals kronor (tkr)	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	15 195	14 179
Samtliga realisationsvinster (-)	0	-737
Orealiserade vinster (-) och förluster (+) i värdepapper	58	2 972
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	15 253	16 414
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv (-)	0	-6 000
Årets balanskravsresultat	15 253	10 414

Kommunen har ett positivt balanskravsresultat i år med 10 414 tkr. Det finns poster som påverkar kommunens resultat och som behöver elimineras vid en bedömning av huruvida kommunen får anses uppfylla lagens krav om god ekonomisk hushållning. De poster som elimineras härrör inte till den egentliga verksamheten. Exempelvis elimineras här kommunens intäkter efter tomtförsäljningar. Motiveringen till att samtliga realisationsvinster ska elimineras är att vinsterna ska användas för att investera i andra anläggningstillgångar eller för att betala skulder som tagits för att förvärva tillgångarna.

Även marknadsvärden på finansiella placeringar elimineras när balanskravsutredningen görs eftersom det inte vore rimligt om kortsiktiga upp- eller nedgångar i marknadsvärden på värdepapper fick effekter som exempelvis önskade verksamhetsneddragningar. Som en

konsekvens av den snabba ränteuppgången i år har marknadsvärdet på kommunens räntebärande placeringar dalat. Mer om balanskravet finns att läsa i prop. 2011/12:172.

Enligt 11 kap. 14 § kommunallagen får kommuner under vissa förutsättningar reservera medel i en resultatutjämningsreserv (RUR) för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Om balanskravsresultatet skulle vara negativt något år finns möjlighet att utnyttja kommunens RUR om skatteunderlagets utveckling har varit lägre än snittet de senaste åren. Så ser det rimligen ut åren 2023–2024. Kommunen får enligt sina egna riktlinjer använda RUR under högst två på varandra följande år och ingående värde vid årets början var 24 000 tkr. I år reserveras ytterligare 6 000 tkr till RUR så att den totala RUR uppgår till 30 000 tkr.

I 11 kap. 12 § kommunallagen anges att om balanskravsresultatet är negativt för ett visst räkenskapsår, ska det regleras under de närmast följande tre åren. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. Beslut om reglering ska fattas senast i budgeten det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom.

Figur 2 Utsikt över Mälaren.

Väsentliga personalförhållanden

Kungsörs kommun			
	Antal anställda	Antal årsarbetare	Medelålder
Tillsvidareanställd månadsavlönad	626	595,6	44,7
Antal kvinnor	514	488,6	45,6
Antal män	112	107,1	40,9
Visstidsanställd månadsavlönad	135	128,2	40,6

Kungsörs kommunteknik AB			
	Antal anställda	Antal årsarbetare	Medelålder
Tillsvidareanställd månadsavlönad	37	37,0	45,6
Antal kvinnor	8	8,0	44,3
Antal män	29	29,0	46,0
Visstidsanställd månadsavlönad	3	3	33,0

Kungsörs Vatten AB			
	Antal anställda	Antal årsarbetare	Medelålder
Tillsvidareanställd månadsavlönad	5	5,0	42,8
Antal kvinnor	1	1,0	50,0
Antal män	4	4,0	41,0

Kungsörs Fastighets AB			
	Antal anställda	Antal årsarbetare	Medelålder
Tillsvidareanställd månadsavlönad	11	11,0	53,6
Antal kvinnor	4	4,0	50,8
Antal män	7	7,0	55,3

Kungsörs kommun						
Sysselsättning tillsvidareanställda	Antal	% av samtliga	Kvinnor antal	% av kvinnor	Män antal	% av män
Heltid	468	75	382	74	86	77
Deltid	158	25	132	26	26	23
Deltid (75-99 %)	142		119		23	
Deltid (1-74 %)	16		13		3	

Kungsörs kommunteknik AB		
Sysselsättning tillsvidareanställda	Antal	% av samtliga
Heltid	37	100
Deltid	0	0

Kungsörs Vatten AB		
Sysselsättning tillsvidareanställda	Antal	% av samtliga
Heltid	5	100
Deltid	0	0

Kungsörs Fastighets AB		
Sysselsättning tillsvidareanställda	Antal	% av samtliga
Heltid	11	100
Deltid	0	0

Medarbetare kommunkoncernen

Kungsörs kommun och bolag hade i december 679 tillsvidareanställda medarbetare varav 527 kvinnor (78 %) och 152 män (22 %). Antalet tillsvidareanställda medarbetare har minskat sedan december 2021 med totalt 7 medarbetare. Minskningen har skett med 6 personer inom kommunen och en person inom KKTAB

Totalt arbetar 76,7 % heltid och 23,2 % deltid. I bolagen arbetar samtliga medarbetare heltid. Andelen i kommunen som arbetar heltid har ökat från 72 % 2021 till 75 %. Bland kvinnorna arbetar 74 % heltid vilket är en ökning från 72 % 2021. Av männen arbetar 77 % heltid vilket också är en ökning från 73 % 2021.

Utöver de tillsvidareanställda fanns i december ca 138 månadsanställda medarbetare på olika visstidsanställningar och ca. 400 intermittent anställda d v s timavlönade anställda vid behov.

Pensionsprognos kommunen

Under 2023 blir 5 medarbetare 65 år. Under åren 2024 - 2032 beräknas 146 medarbetare gå i pension utifrån en prognostiserad pensionsålder på 65 år.

Personalrörlighet kommunen

Under året avslutade 107 tillsvidareanställda medarbetare sina anställningar i kommunen. Av dessa var 38 inom barn- och utbildningsförvaltningen, 59 inom socialförvaltningen och 10 inom kommunstyrelsens förvaltning. Utöver dessa har det även funnits en viss intern rörlighet. Av totalen som slutade var 18 pensionsavgångar.

142 medarbetare anställdes på tillsvidaretjänster varav 36 inom barn- och utbildningsförvaltningen, 91 inom socialförvaltningen och 15 inom kommunstyrelsens förvaltning. Av totalen var det 82 tjänster som tillsattes med interna rekryteringar av tillsvidare- eller visstidsanställda medarbetare.

Personalomsättningen var ca 17% vilket är en ökning med en 1,5 procentenhet i jämförelse med 2021. Personalomsättning = antalet som slutade under året dividerat med antalet anställda vid årets början.

Sjukfrånvaro

	Kungsörs kommun	KKTAB	KVAB	KFAB	Total
Sjukfrånvaro %	8,4	4,8	3,2	3,4	8,2
Varav långtidssjukfrånvaro %	32,4	18,7	0	0	31,8
Sjukfrånvaro % kvinnor	9,1	9,9	0	3,2	9,1
Sjukfrånvaro % män	6	3,2	4	3,5	5,5
Sjukfrånvaro % åldersintervall					
< = 29 år	6,9	5,8	0	uppgift saknas	6,8*
30 - 49 år	7,3	2,5	4	"	7*
> = 50 år	10,4	6,7	0	"	10,2*

* exkl KFAB

Den totala sjukfrånvaron i förhållande till all arbetad tid var för hela kommunkoncernen 8,2 % varav långtidssjukfrånvaron var 31,8 %. Sjukfrånvaron ökade i både kommunen och bolagen jämfört med 2021.

I kommunen var sjukfrånvaron inledningsvis av året hög i januari och februari och minskade sedan fram till sommaren för att sedan öka och med en kraftig ökning från oktober och till årets slut. I början av året påverkade sannolikt både hög smittspridning av covid samt restriktioner den högra sjukfrånvaron. Under hösten var smittspridningen av infektioner allmänt hög. Andelen långtidssjukfrånvaro av den totala sjukfrånvaron har ökat något i jämförelse med året innan.

Arbetsolyckor och tillbud

Totalt rapporterades 121 arbetsolyckor, 12 färdolycksfall och 265 tillbud av medarbetare i kommunen och bolagen (exklusive KFAB). Flertalet arbetsolyckor och tillbud härrörs till händelser med brukare och elever. Många tillbud som rapporterats är kopplade till psykosocial påverkan i arbetsmiljön.

Förväntad utveckling

Lågkonjunktur, inflation och räntor

Syftet med Riksbankens räntehöjningar är att bromsa ekonomin. Att det blir lågkonjunktur 2023 är därför en lågoddsare. Effekterna av räntehöjningarna inträffar med ganska stor eftersläpning och ingen vet om Riksbankens högaktiga beteende är överdrivet eller tillräckligt för att dämpa inflationen till målvärdet 2 procent. Mycket kommer säkert vara stökigt under 2023. Börsen kommer säkert hoppa upp och ner en tid.

I samband med Riksbankens räntebesked i februari 2023 konstaterades att kärninflationen, dvs. inflationen rensat för energi, var högre i Sverige än önskvärt. Därför har också flera affärsbanker höjt sina prognoser för den rörliga räntan. Men som konstaterats tidigare i förvaltningsberättelsen så har Riksbanken själv misslyckats med prognoserna av sin egen styrränta 2022. Att göra antaganden om ränteutvecklingen, elprisutvecklingen eller den allmänna inflationen, är lika svårt som väderprognoser. Därför behöver kommunkoncernen agera mer långsiktigt och inte fokusera på enskilda händelser.

Kostnaderna ökar mer än intäkterna. Investeringsbehoven är fortsatt stora i koncernen och lånen kommer ganska snart att stiga till närmare 1 miljard kronor. Då är det viktigt att se helheten och tänka långsiktigt.

Den demografiska utvecklingen inom äldreomsorgen

Kommunsektorns långsiktigt största utmaning är att antalet personer som blir äldre än 80 år är fler än dem som tillförs arbetskraften. Om vi i framtiden arbetar på samma sätt inom äldreomsorgen som idag så kommer varken ekonomiska resurser eller personalresurser att räcka till. Därför behöver verksamheten ställa om och använda nya arbetsmetoder och utnyttja relevanta digitala möjligheter som erbjuds på marknaden. Ett annan möjlig väg framåt är att anpassa boendemiljön så att inte antalet särskilda boendeplatser behöver utökas, men då måste samhällsbyggnad, bostadsverksamhet och äldreomsorg samarbeta kring en långsiktig strategi. Under våren 2023 kommer Framtidsdagen (en typ av informationsdag som sker två gånger per år för politiker och valda tjänstemän) att fokusera på just utmaningarna med den demografiska utvecklingen i Kungsör.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Resultaträkning	Not	Kommunkoncernen		Kommunen			Avvik
		2021 jan-dec Utfall	2022 jan-dec Utfall	2021 jan-dec Utfall	2022 jan-dec Utfall	2022 jan-dec Budget	
Belopp i tusentals kronor (tkr)							
Verksamhetens intäkter	1	190 112	178 317	111 157	98 880	110 618	-11 738
Verksamhetens kostnader	2	-739 545	-738 406	-698 239	-720 594	-721 849	1 255
- varav jämförelsestörande poster	3	5 891	-9 763	5 891	-29 763		-29 763
Avskrivningar och nedskrivningar	4	-39 744	-49 949	-7 806	-8 515	-8 471	-44
Verksamhetens nettokostnader		-589 177	-610 038	-594 888	-630 229	-619 702	-10 527
Skatteintäkter	5	396 398	414 167	394 999	414 167	404 492	9 675
Generella statsbidrag och utjämning	6	213 399	231 222	213 399	231 222	217 155	14 067
Verksamhetens resultat		20 620	35 351	13 510	15 160	1 945	13 215
Finansiella intäkter	7	9 759	4 382	6 120	3 704	4 844	-1 140
Finansiella kostnader	8	-7 484	-11 258	-4 435	-4 685	-3 917	-768
Resultat efter finansiella poster		22 895	28 475	15 195	14 179	2 872	11 307
Extraordinära intäkter		0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0	0	0
Årets resultat		22 895	28 475	15 195	14 179	2 872	11 307

Kommentarer till resultaträkningen

I 2021 års resultaträkning redovisades -957 tkr som extraordinära poster. Det härrörde från förändring av periodiseringsfonder, överavskrivningar och obeskattade reserver i Kungsörs grus AB (-309 tkr) samt aktuell skatt och uppskjuten skatt i Kungsörs kommunföretags koncernbokslut (-648 tkr). I årets räkenskaper har kommunen i huvudsak redovisat jämförelsesiffrorna 2021 i enlighet med den beslutade årsredovisningen. Eftersom extraordinära poster är så pass utmärkande görs ett undantag (posterna är vanligt förekommande och kan inte klassas som extraordinära).

I årsredovisningen 2021 redovisas 2 279 tkr som jämförelsestörande poster under finansiella poster. Dessa syns inte i årets resultaträkning på en separat rad eftersom finansiella poster fluktuerar av sin natur och inte används för att finansiera den löpande verksamheten. Beloppet avsåg rättelser av tidigare års bokföring så långt tillbaka som till 2011.

Det finns en differens mellan budgeterat driftsresultat enligt driftredovisningen i ett annat avsnitt i årsredovisningen, jämfört med resultaträkningens budgeterade nettokostnader med 2 122 tkr. Samma differens på 2 122 tkr återfinns mellan budgeterat finansnetto i förhållande till driftsbudgeten. Posterna avser löneskatt på pensionsavsättning, delar av bankkostnaderna samt internränta, vilka har budgeterats som driftskostnader när det ska vara finansiella kostnader eller tvärtom.

Balansräkning

Balansräkning Belopp i tusentals kronor (tkr)	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		2021 jan-dec Utfall	2022 jan-dec Utfall	2021 jan-dec Utfall	2022 jan-dec Utfall
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
- mark, byggnader och tekniska anläggningar	9	817 761	773 587	148 862	147 790
- pågående nyanläggningar	9	1 355	91 073	1 355	9 442
- maskiner och inventarier	10	183 100	202 167	19 501	18 692
- pågående investeringar fordon, maskiner, inv.	10	0	1 221	0	408
Finansiella anläggningstillgångar	11	10 088	10 583	125 929	126 382
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		1 012 304	1 078 631	295 647	302 714
Omsättningstillgångar					
Bidrag statlig infrastruktur	12	6 577	6 222	6 577	6 222
Förråd, lager och exploatering	13	1 115	5 246	1 078	4 455
Kortfristiga fordringar	14	56 451	79 753	62 115	86 173
Kortfristiga placeringar	15	112 912	109 743	112 912	109 743
Kassa och bank	16	226 537	166 237	215 756	152 299
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		403 592	367 201	398 438	358 892
SUMMA TILLGÅNGAR		1 415 896	1 445 832	694 085	661 606
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	17	336 305	314 357	302 277	311 472
- periodens resultat		21 938	28 475	15 195	14 179
- resultatutjämningsreserv		24 000	30 000	24 000	30 000
Övrigt eget kapital		111	111	111	111
SUMMA EGET KAPITAL		382 354	372 943	341 583	355 762
Avsättningar	18				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		78 096	75 504	75 614	72 984
Övriga avsättningar		2 245	19 495	0	17 462
SUMMA AVSÄTTNINGAR		80 341	94 999	75 614	90 446
Skulder					
Långfristiga skulder	19	582 778	263 490	0	0
Kortfristiga skulder	20	370 423	714 400	276 888	215 398
SUMMA SKULDER		953 201	977 890	276 888	215 398
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTN OCH SKULDER		1 415 896	1 445 832	694 085	661 606
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Ansvarförbindelser					
- Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	21	160 036	153 603	160 036	153 603
- Övriga ansvarförbindelser	22				
<i>Borgensättaganden</i>		765 083	789 239	765 083	789 239

Kassaflöde

Kassaflödesanalys Belopp i tusentals kronor (tkr)	Kommunkoncernen			Kommunen	
	Not	2021 jan-dec Utfall	2022 jan-dec Utfall	2021 jan-dec Utfall	2022 jan-dec Utfall
Den löpande verksamheten					
Periodens resultat		21 938	28 475	15 195	14 179
Justeringar för ej likviditetspåverkande poster	23	44 903	65 123	15 336	23 347
Kassaflöde från den löpande verksamheten före rörelsekapitalförändring		66 841	93 598	30 531	37 526
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapitalet					
Ökning (-) minskning (+) av förråd/exploateringsutg.	13	7 953	-3 542	-398	-3 377
Ökning (-) minskning (+) av kortfristiga fordringar	14	-29 079	-35 729	-22 583	-24 057
Ökning (+) minskning (-) av kortfristiga skulder	20	81 502	-69 664	73 623	-61 490
Ökning (-) minskning (+) av kortfristiga placeringar		-20 912	3 169	-20 912	3 169
Kassaflöde från den löpande verksamheten		106 305	-12 168	60 261	-48 229
Investeringsverksamheten					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar (-)		0	0	0	
Investering i materiella anläggningstillgångar (-)	9,10	-111 240	-154 726	-25 294	-15 130
Investering i finansiella anläggningstillgångar (-)	11	-1 746	-1 654	-1 746	-1 654
Försäljning/utrangering av materiella anläggningstillgångar (+)	9,10	796	53	0	
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar (+)	11	3 171	0	3 150	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-109 019	-156 327	-23 890	-16 784
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån (+)		77 671	29 250	0	0
Amortering av skuld (-)		17 860	-3 881	0	0
Ökning (-) minskning (+) av långfristiga fordringar	11	-19 110	-300	-17 860	1 200
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		76 421	25 069	-17 860	1 200
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	12	355	355	355	355
Årets kassaflöde		74 062	-143 071	18 866	-63 458
Likvida medel vid årets början		298 106	*374 158	196 890	215 756
Likvida medel vid årets slut		*372 168	231 087	215 756	152 299

*Förklaringen till att likvida medel vid årets slut 2021 för koncernen och likvida medel vid årets början 2022 för koncernen inte stämmer överens, är att kapital från *Mellanskog* (skogskonto) på 1 990 tkr redovisas som likvida medel (övriga kortfristiga fordringar) från och med 2022. År 2021 redovisades kapitalet som kortfristig fordran och räknades inte som likvida medel.

Redovisningsprinciper och noter

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

I driftsredovisningen fördelas ett fåtal gemensamma kostnader, t.ex. hyra av fordon. Verksamhetslokalerna upplåts av kommunala bolag, men vissa lokalkostnader interndeberas inom kommunen. För måltider och städservice finns ingen fastslagen intern köp-/säljorganisation, men när verksamheterna vill ha utökad service i förhållande till grunduppdraget sker interndebering. Schablonmässiga fördelningar sker i den löpande redovisningen avseende delar av centrala kansli-, personal- och ekonomifunktioner. I övrigt fördelas gemensamma kostnader på verksamheterna enbart i efterhand i samband med inrapporteringen av räkenskapsammandraget.

Avvikelser från grundläggande redovisningsprinciper

Enligt RKR R5 Leasing ska finansiellt leasade objekt redovisas som anläggningstillgångar och -skulder i balansräkningen. Kommunen har inte påbörjat harmoniseringen till rekommendationen då annat utvecklingsarbete med årsredovisningen har prioriterats. Kommunen leasar inte personbilar. Leasing sker förutom lokaler endast till mindre belopp.

Kommunens andel av den s.k. Skolmiljarden ska redovisas som generella statsbidrag men kommunen har valt att redovisa det som ett riktat statsbidrag till skolan. Det beror på att bidraget är budgeterat så. Kungsörs bidrag uppgår till 1 223 tkr.

Offentliga investeringsbidrag tas upp som en finansiell omsättningstillgång och skrivs av under projektets löptid. Enligt RKR R2 ska sådana bidrag redovisas som en förutbetalad intäkt bland långfristiga skulder.

Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen består av kommunen och de kommunala koncernföretagen (LKBR 2:6). Enligt LKBR 2:5 är ett kommunalt koncernföretag en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier kommunen har ett betydande inflytande. Kungsörs koncern består av de kommunalt helägda bolagen KFAB, KKTAB och KVAB samt delägda Kungsörs Grus AB, VMMF och VMKF.

Konsolideringsmetod

De sammanställda räkenskaperna inkluderar den ägda andelen av koncernföretagens intäkter, kostnader, tillgångar och skulder (proportionell konsolidering; klyvningsmetoden). Det egna kapitalet vid förvärvstidpunkten har inte eliminerats. LKBR medger inte uppskrivning av värdet på finansiella och materiella anläggningstillgångar och avskrivningar av dessa återförs därför före konsolidering.

Jämförelsetal

Notapparaten har gjorts om 2022 för att harmonisera bättre med RKR:s rekommendationer. Samtliga jämförelsesiffror återfinns därför inte i årsredovisningen från 2021.

Periodiseringar

Leverantörsfakturor, kundfakturor, räntor, sparade semesterdagar, ferielöner och okompenserad övertid har bokförts på den period de bedömts tillhöra.

Den 1 februari meddelade Skatteverket kommunerna att det fanns fel i kostnadsutjämnningen för såväl 2022 som 2023. I ett yttrande från RKR görs bedömningen att justeringsbelopp för 2022 ska hänföras till räkenskapsåret 2022 i enlighet med god redovisningssed. Det felaktiga beloppet på -768 tkr belastar årets bokslut som ett negativt kostnadsutjämningsbidrag.

Sociala avgifter

Sociala avgifter har bokförts i form av procentuella personalomkostnadspålägg som SKR kommunicerar för aktuellt år (39,25 procent för 2022).

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande poster betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 100 tkr. Realisationsvinster och -förluster vid försäljning av anläggningstillgångar och intäkter samt kostnader till följd av exploateringsverksamheten redovisas alltid som jämförelsestörande.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med RKR R2 Intäkter. Kommunalskatten periodiseras, vilket innebär att mellanskillnaden mellan den definitiva slutavräkningen för föregående år och den slutavräkning som bokades upp i bokslutet föregående år påverkar årets resultat tillsammans med den preliminära slutavräkningen för innevarande år.

Exploateringsredovisning

Exploateringsverksamheten redovisas som en omsättningstillgång och värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Intäkterna bokförs i takt med att tomträttsförsäljning sker och matchas mot kalkylerade kostnader, i enlighet med RKR R2 Intäkter. När exploateringsområdet är avslutat sker en slutavräkning mot faktiska kostnader.

Avskrivningsmetod och internränta

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserad på anskaffningsvärdet. För mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Kommunens internränta på 1,50 % för åren 2021 och 2022 avviker från SKR:s internränta som var 1,25 % för 2021 och 1,0 % för 2022. Den debiteras likaledes med rak ränta månaden efter att anläggningen tagits i bruk.

Anskaffningsvärde materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk, eller med en nyttjandeperiod om minst tre år, klassificeras som anläggningstillgång om anskaffningsvärdet, minskat med ev. investeringsbidrag och försäljningsinkomster, överstiger ett prisbasbelopp. Ränteutgifter aktiveras inte. Kommunen tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter som en kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänför sig till. Komponentavskrivning tillämpas sedan 2020.

Avsättning och ansvarsförbindelse för pensioner

Kommunen redovisar sina pensionsåtaganden enligt blandmodellen och i enlighet med RKR R10 Pensioner. Blandmodellen innebär att avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och avtalspensioner som intjänats från och med 1998 samt samtliga garanti- och visstidspensioner redovisas som en avsättning. Förpliktelser för pensionsåtagandet för anställda är beräknade enligt RIPS22.

Finansiella instrument

Kommunens kapitalförvaltning är avsedd att täcka framtida åtaganden och klassificeras som omsättningstillgång enligt RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder. Placerade medel är föremål för försäljning och kan inte betraktas som stadigvarande. Samtliga placerade medel värderas till marknadsvärdet på balansdagen.

Utdelning

Utdelning från koncernföretagen redovisas efter att beslut har fattats på bolagsstämman, normalt året efter räkenskapsåret, i enlighet med RKR R2 Intäkter.

Avsättning för framtida miljöskuld

För återställande av förorenade marker finns en avsättning motsvarande uppskattade nettokostnader för återställandet (inklusive 50 procent statsbidrag). Enligt den senaste kalkylen

uppgår de kvarvarande kostnaderna till 35 000–50 000 tkr. Kommunen har avsatt totalt 17 500 tkr, vilket motsvarar 50 procent av 35 000 tkr.

Arbetet pågår men hittills har endast 38 tkr i konsultkostnader använts och återstående 17 462 tkr återförts i balansräkningen.

Not 1 Verksamhetens intäkter	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Försäljningsintäkter	207 817	219 076	5 563	5 570
Taxor och avgifter	15 681	15 463	12 983	12 865
Hyror och arrenden	7 875	6 588	5 701	6 588
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	56 626	63 063	56 378	62 951
Övriga bidrag och kostnadsersättningar	1 553	1 445	1 553	1 445
Entreprenad, försäljning av verksamhet, mm	15 159	26 724	17 201	8 724
Exploaterings- och tomträttsintäkter	26 343	737	26 343	737
Interna personalomkostnadspålägg			-14 565	
Elimineringar	-140 942	-154 779		
SUMMA	190 112	178 317	111 157	98 880

Not 2 Verksamhetens kostnader	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Material, avgifter, tjänster, drift och underhåll koncernbolag, mm	117 047	107 992	83 149	78 245
Bidrag och transfereringar	21 179	18 389	19 548	18 389
Entreprenader och köp av verksamhet	198 424	243 911	139 031	141 831
Löner och sociala avgifter	455 575	429 233	372 774	384 515
Pensionskostnader	29 718	29 383	29 530	29 150
Hyror, arrenden och leasing	57 142	69 159	54 207	68 464
Aktuell skatt	1 402	2 108		
Elimineringar	-140 942	-161 769		
Summa skatt på årets resultat	739 545	738 406	698 239	720 594
SUMMA				
Kostnader för revision	Kommunkoncernen		Kommunen	
- varav sakkunnigas granskning av räkenskaperna	761	723	593	494
- varav övrig revision	37	75		
Total kostnad för räkenskapsrevision	798	798	593	494

Not 3 Jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Jämförelsestörande intäkter				
Exploateringsintäkter	3 441	737	3 441	737
Återbäring Kommuninvest	7 249		7 249	
Summa intäkter	10 690	737	10 690	737

Jämförelsestörande kostnader				
Åtgärds paket KKTAB ekonomi på kort och lång sikt				-20 000
Förändring av avsättning		-10 500		-10 500
Nedskrivningar i resultaträkningen				
Rivning silon	-3 246		-3 246	
Sanering skolgård Björskog	-1 553		-1 553	
Summa kostnader	-4 799	-10 500	-4 799	-30 500
SUMMA	5 891	-9 763	5 891	-29 763

Not 4 Avskrivningar och nedskrivningar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Avskrivningar byggnader och tekniska anläggningar	31 582	22 099	4 278	4 736
Avskrivningar maskiner och inventarier	8 116	16 807	3 528	3 779
Nedskrivningar	46	8 516		
Eliminering		2 527		
SUMMA	39 744	49 949	7 806	8 515

Not 5 Skatteintäkter	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Preliminära skatteintäkter	383 607	401 062	383 607	401 062
Slutavräkning		2 785		2 785
Preliminär slutavräkning	11 392	10 320	11 392	10 320
Kommunbidrag VMMF	1 399			
SUMMA	396 398	414 167	394 999	414 167

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Inkomstutjämning	121 883	136 000	121 883	136 000
Kostnadsutjämning	9 148	10 546	9 148	10 546
Regleringspost	25 952	24 320	25 952	24 320
Generella bidrag från staten	1 102	3 523	1 102	3 523
Utjämningsbidrag LSS	35 197	36 166	35 197	36 166
Kommunal fastighetsavgift	20 117	20 667	20 117	20 667
SUMMA	213 399	231 222	213 399	231 222

Not 7 Finansiella intäkter	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Utdelning aktier och andelar	1 774	1 547	1 774	1 547
Räntor på lån till koncernföretag	1 354	277	1 354	277
Ränteintäkter medelsplacering	1 143	1 238	1 001	580
Borgensavgifter	1 156	1 273	1 156	1 273

Ränteintäkter kundfordringar	30	47	27	27
Orealiserad värdeökning på räntebärande värdepapper	808		808	
Övriga finansiella intäkter	3 494			
SUMMA	9 759	4 382	6 120	3 704
Not 8 Finansiella kostnader	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut
belopp i tusentals kronor (tkr)	2021	2022	2021	2022
Räntekostnader	2 948	6 470	3	
Räntekostnader pensionsskuld	1 132	1 439	1 032	1 349
Realisationsförluster räntebärande värdepapper	58	3 169	58	3 169
Orealiserad värdeminskning räntebärande värdepapper	3 150		3 150	
Bankkostnader	192	167	192	167
Övriga finansiella kostnader	4	13		
SUMMA	7 484	11 258	4 435	4 685
Not 9 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut
belopp i tusentals kronor (tkr)	2021	2022	2021	2022
Ingående värden	1 011 399	1 142 172	180 729	204 708
Inköp	43 903	154 582	22 581	5 161
Försäljning/bidrag	-2 043	-4 082	-2 043	-1 496
Utrangering/justeringar	3 441		3 441	
Summa utgående värden	1 056 700	1 292 672	204 708	208 373
Årets avskrivningar	-24 146	-22 099	-4 281	-4 737
Ackumulerade avskrivningar	-342 551	-471 591	-51 565	-55 846
Totala avskrivningar	-366 697	-493 690	-55 846	-60 583
Årets nedskrivningar/återföringar		-8 500		
Pågående projekt	129 113	91 073	1 355	9 442
Elimineringar uppskrivningar		-16 895		
Summa utgående redovisat värde	819 116	864 660	150 217	157 232

Not 10 Maskiner och inventarier	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut
belopp i tusentals kronor (tkr)	2021	2022	2021	2022
Ingående värden	279 462	293 239	52 375	55 088
Inköp	9 966	14 904	2 699	2 970
Försäljning/bidrag	-3 427	-1 724		
Utrangering/justeringar	7 238	21 640	14	
Summa utgående värden	293 239	328 059	55 088	58 058
Årets avskrivningar	-15 550	-16 811	-3 525	-3 779
Ackumulerade avskrivningar	-94 654	-110 106	-32 062	-35 587
Totala avskrivningar	-110 204	-126 917	-35 587	-39 366
Årets nedskrivningar/återföringar		1 025		
Pågående projekt	65	1 221		408
Summa utgående redovisat värde	183 100	203 388	19 501	19 100

Not 11 Finansiella anläggningstillgångar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Aktier och andelar				
Kungsörs Grus AB	30	30	30	30
Kommunaktiebolaget	1	1	1	1
VAFAB Miljö AB	1 777	1 777	1 777	1 777
Kungsörs Kommunföretag AB	68 148	68 148	68 148	68 148
Mälardalens Brand och räddning	1 737	1 737	1 737	1 737
Inera AB	42	42	42	42
Energikontoret i Mälardalen	9	9	9	9
Mälarskog Insatskonto	7	7	7	7
Kommuninvest ekonomisk förening	4 292	5 946	4 293	5 946
Kooperativ utveckling i Västmanland	1	1	1	1
Västmanlands tolkservice	13	13	13	13
Nätverk för byggnadsvård	10	10	10	10
Insatskonton	1	1	1	1
Finansiella anläggningstillgångar bolag	998	1 039		
Summa aktier och andelar	77 066	78 761	76 069	77 722
Långfristiga fordringar				
Kungsörs Kometeknik AB	47 860	47 860	47 860	47 860
Kungsörs Kommunföretag AB	800	800	800	800
Förlagslån Kommuninvest	1 200		1 200	
Summa långfristiga fordringar	49 860	48 660	49 860	48 660
Elimineringar	-116 838	-116 838		
Summa finansiella anläggningstillgångar	10 088	10 583	125 929	126 382

Not 12 Bidrag statlig infrastruktur	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Totalt bidrag Citybanan	8 882	8 882	8 882	8 882
Ackumulerad upplösning	-2 305	-2 660	-2 305	-2 660
varav årets upplösning	-355	-355	-355	-355
SUMMA	6 577	6 222	6 577	6 222

Not 13 Förråd, lager och exploatering	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Förråd	37	791		
Tomter till försäljning	912	4 289	912	4 289
Tomträttsmark till försäljning	166	166	166	166
SUMMA	1 115	5 246	1 078	4 455

Not 14 Kortfristiga fordringar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Kundfordringar	27 984	35 268	6 321	5 112
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	28 226	1 995		73
Övriga kortfristiga fordringar	15 369	62 459	37 838	60 612
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19 790	26 745	17 956	20 376
Elimineringar	-34 918	-46 714		
SUMMA	56 451	79 753	62 115	86 173

Not 15 Kortfristiga placeringar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Räntefonder				
Handelsbanken korträtenfond	18 030	18 030	18 030	18 030
SPP Korträntefond	20 330	20 075	20 330	20 075
Swedbank Robur Ethica Obligationsfond	5 130	5 130	5 130	5 130
SEB Företagsobligationsfond A	7 340	7 340	7 340	7 340
SPP FRN företagsobligationsfond	16 350	16 350	16 350	16 350
SPP Global företagsobligationsfond	5 130	5 130	5 130	5 130
Öhman investment grade A	2 830	2 830	2 830	2 830
Simplicity företagsobligationer A	2 830	2 830	2 830	2 830
Simplicity likviditet A	18 650	18 650	18 650	18 650
Öhman FRN SEK A	16 350	16 350	16 350	16 350
Anskaffningsvärde vid årets slut	112 970	112 715	112 970	112 715
Orealiserad värdeförändring vid årets slut	-58	-2 972	-58	-2 972
Summa kortfristiga placeringar	112 912	109 743	112 912	109 743

Not 16 Kassa och bank	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Kassa	52	68	52	68
Bank	372 116	231 019	215 704	152 231
Elimineringar	-145 631	-64 850		
SUMMA	226 537	166 237	215 756	152 299

Not 17 Eget kapital	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Ingående eget kapital	336 305	314 357	302 277	311 472
-varav justering av eget kapital				
Resultatutjämningsreserv	24 000	30 000	24 000	30 000
Övrigt eget kapital	111	111	111	111
Årets resultat	21 938	28 475	15 195	14 179
SUMMA	382 354	372 943	341 583	355 762

Not 18 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt Kungsörs kommun	64 923	72 299	64 923	72 299
varav förtroendevalda	3 931	4 765	3 931	4 765
Nyintjänad pension	4 434	-179	4 434	-179
Finansiell kostnad	831	1 349	831	1 349
Avsättning förtroendevalda	671	-2 894	671	-2 894
Förändring löneskatt	1 440	-746	1 440	-746
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt Mälardalens brand och räddning	0	2 540	0	2 540
Periodens förändring pensionsskuld	2 045	-138	2 045	-138
Periodens förändring löneskatt	495	-33	495	-33
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt Västra Mälardalens räddningstjänst (VMKF)	3 160	775	3 160	775
Periodens förändring pensionsskuld	-1 920	8	-1 920	8
Periodens förändring löneskatt	-466	2	-466	2
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	75 614	72 983	75 614	72 984
Andra avsättningar:	4 727	4 554	0	0
Avsatt för åtgärdande av miljöskuld				
Redovisat värde vid årets början	0	0	0	0
Nya avsättningar (2021 redovisades som kortfristig skuld)		17 500		17 500
Ianspråktaga avsättningar		-38		-38
Outnyttjade belopp som återförts		17 462		17 462
Utgående avsättning för miljöskuld	0	17 462	0	17 462
SUMMA	80 341	94 999	75 614	90 446

Not 19 Långfristiga skulder	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Långfristiga skulder				
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	582 678	281 250		
Långfristiga skulder koncernföretag	48 860	30 900		
Elimineringar	-48 760	-48 660		
Summa långfristiga skulder	582 778	263 490	0	0
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
-Genomsnittlig ränta %	0,30%	0,70%		
-Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	0,30%	0,70%		
-Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	1,83 år	1,12 år		
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	56,1%	97,2%		

1-3 år	43,5%	2,6%	
3-5 år	0,4%	0,2%	
5-10 år	0,0%	0,0%	
Över 10 år	0,0%	0,0%	
Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat	0,75 år	0,26 år	
Genomsnittlig räntebindningstid exkl derivat	0,75 år	0,26 år	

Not 20 Kortfristiga skulder	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Leverantörsskulder	72 169	98 862	47 095	71 676
Kortfristiga skulder till bank och kreditinstitut	185 615	512 406		
Moms och punktskatter	445	515	220	232
Personalens skatter, avgifter och avdrag	6 261	6 529	5 979	6 252
Upplupna sociala avgifter	8 188	8 355	7 073	7 555
Semesterlöneskuld	23 238	22 830	21 125	20 904
Upplupen pension individuell del	13 901	14 528	13 561	14 176
Löneskatt individuell del och utbetalda pensioner	4 988	5 310	4 988	5 310
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	58 448	47 642	3 903	5 083
Övriga kortfristiga skulder	177 719	108 987	172 944	84 210
Elimineringar	-180 549	-111 564		
SUMMA	370 423	714 400	276 888	215 398

Not 21 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	128 603	127 566	128 603	127 566
Årets utbetalningar	-7 734	-8 174	-7 734	-8 174
Ränte- och basbeloppsuppräknig	6 252	3 726	6 252	3 726
Övrig post	445	495	445	495
Förändring av löneskatt	30 948	29 989	30 948	29 989
Förtroendevaldas pensioner	1 225		1 225	
Löneskatt förtroendevaldas pensioner	297		297	
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	160 036	153 603	160 036	153 603
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Aktualiseringsgrad	95%	95%	95%	95%

Not 22 Övriga ansvarsförbindelser	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Borgensåtagande kommunala bolag				
Kungsörs Fastighet AB	134 750	159 750	134 750	159 750
Kungsörs Kommunteknik AB	460 580	460 580	460 580	460 580
Kungsörs Vatten AB	161 000	161 000	161 000	161 000
Övriga borgensförbindelser				
Västra Mälardalens kommunalförbund	1 457	1 656	1 457	1 656
VafabMiljö kommunalförbund	7 296	6 253	7 296	6 253
Summa övriga ansvarsförbindelser	765 083	789 239	765 083	789 239

Kungsör kommun har i juni 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförpliktelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vis ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Kungsörs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor. Kungsörs kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 845 823 344 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 852 706 099 kronor.

Not 23 Justeringar för ej likviditetspåverkande poster	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Avskrivningar	27 286	28 485	7 806	8 515
Nedskrivningar				
Utrangeringar				
Gjorda avsättningar			7 530	14 832
Återförda avsättningar				
Intäktsförda ej likvida gåvor				
Orealiserade kursförändringar				
Upplösning av bidrag till infrastruktur				
Övriga ej likviditetspåverkande poster	17 617	36 638		
Summa ej likviditetspåverkande poster	44 903	65 123	15 336	23 347

Driftredovisning

Nämnd (tkr)	2021			2022		
	Utfall	Budget	Avvik	Utfall	Budget	Avvik
Barn och utbildning						
Politisk verksamhet	719	757	38	651	758	107
Musikskola/kulturskola	1 015	1 018	3	1 106	1 056	-50
Fritidsverksamhet	2 324	2 425	101	2 378	2 251	-127
Förskola	50 155	50 923	767	51 416	51 383	-33
Pedagogisk omsorg	983	930	-53	1 236	1 230	-6
Grundskola	99 024	98 975	-49	100 232	101 988	1 756
Gymnasieutbildning	43 560	45 532	1 973	43 732	44 596	864
Särskola	20 885	17 391	-3 495	23 176	17 942	-5 234
Vuxenutbildning	4 795	3 698	-1 097	10 830	10 741	-89
Flyktingmottagande	3 331	5 249	1 917	-362	657	1 019
Förvaltningsledning	5 225	2 659	-2 566	2 157	3 234	1 077
Totalt Barn- och utbildning	232 017	229 557	-2 460	236 552	235 836	-716
Socialförvaltningen						
Politisk verksamhet	716	669	-47	724	669	-55
Vård och omsorg om äldre	99 482	98 989	-493	105 309	103 288	-2 021
Insatser LSS/LASS	78 747	74 835	-3 912	75 496	74 429	-1 067
Insatser ej LSS/LASS	5 616	5 848	232	6 375	6 676	301
Färdtjänst	821	1 820	999	1 180	1 818	638
Individ och familjevård	29 767	30 135	368	31 991	31 210	-781
Ekonomiskt bistånd	11 729	10 924	-805	10 968	10 930	-38
Flyktingmottagande	2 016	3 022	1 006	-746	1 589	2 335
Arbetsmarknadsåtgärder	6 313	7 005	691	5 280	6 329	1 049
Förvaltningsledning	23 871	28 892	5 021	27 538	26 335	-1 203
Covid-19	-2 920	-1 767	1 153			
Totalt Socialförvaltningen	256 159	260 372	4 213	264 116	263 274	-842
Kommunstyrelsen						
Politisk verksamhet	5 821	6 516	695	5 941	6 809	868
Infrastruktur o skydd	37 850	29 308	-8 542	31 983	29 942	-2 041
Kultur- och fritid	20 371	21 321	950	22 062	21 596	-466
Kommunikationer	1 729	1 728	-1	1 788	1 731	-57
Gemensam verksamhet	12 210	17 966	5 756	35 484	19 089	-16 395
Serviceenheten	22 499	22 165	-334	21 807	22 116	309
Totalt Kommunstyrelsen	100 480	99 004	-1 476	119 065	101 283	-17 782
Totalt intern finans	-1 574	6 500	8 074	10 496	21 431	10 935
<i>Varav interna kapitalkostn</i>	<i>-7 806</i>	<i>-7 744</i>	<i>62</i>	<i>-8 515</i>	<i>-8 471</i>	<i>44</i>
Total driftsredovisning	587 082	595 432	8 351	621 714	613 353	-8 361

Kommunens totala driftresultat

Driftsredovisningens utfall medför en negativ budgetavvikelse med -8 361 tkr. Underskottet beror i allt väsentligt på ett beslutat åtgärds paket för att rädda det kommunala bolaget KKTAB:s ekonomi i balans. Barn- och utbildningsnämnden och Socialnämnden får sägas redovisa mycket små underskott i förhållande till de totala nettokostnaderna. Höga statliga bidragsintäkter har haft stor betydelse för att nämnderna ska klara av sitt ekonomiska uppdrag för året. De statliga bidragen har ökat med 6 573 tkr jämfört med 2021 och uppgår till sammanlagt 62 951 tkr i kommunens resultat 2022. De återfinns inom i stort sett samtliga kärnverksamheter och störst statlig bidragsfinansier är Skolverket varifrån kommunen erhållit 22 451 tkr. Det största enskilda bidraget från Skolverket är det för "likvärdig skola", som uppgår till 8 182 tkr för 2022. Äldreomsorgen har fått 7 951 tkr från Socialstyrelsen, 7 958 tkr i lönebidrag för olika arbetsmarknadsåtgärder och 3 668 tkr från Migrationsverket för mottagande av ensamkommande flyktingbarn samt Ukrainska flyktingar. De nämnda bidragen är bara ett axplock av de otaliga bidrag som staten ger kommunen.

Det noteras att nettokostnaderna för de kommunala verksamheterna har ökat med 5,9 procent jämfört med 2021. En djupare analys visar att åtgärds paketet som nämnts ovan förklarar den stora ökningen. Barn- och utbildningsnämndens nettokostnader har ökat med 2,0 procent och Socialförvaltningens med 3,1 procent. Kommunstyrelsens egen förvaltning har ökat kostnaderna med hela 18,5 procent, men endast med 1,4 procent exklusive åtgärds paketet. Det kan jämföras med kommunalt prisindex (PKV) som för 2022 är 3,7 procent. Budgeten beslutades i juni 2021 och sedan dess har både skatte- och pensionsprognoserna visat betydligt bättre utfall än SKR:s skatteunderlagsprognos från april 2021 och 2020 års boksluts prognos över pensionskostnaderna, vilka har de mest aktuella siffrorna när budgeten klubbas i juni. Med det i åtanke så har det underlättat betydligt för kommunen att det större utrymmet 2022 aldrig fördelades ut i nämndernas ramar, eftersom det hade förvärrat de generella besparingskraven i budget 2023 med plan för 2024-2025.

Barn- och utbildningsnämndens ekonomiska resultat

Barn- och utbildningsnämnden har i sin verksamhetsberättelse (BUN 2022/58) redogjort för det ekonomiska utfallet 2022. Där framgår att behoven av kostnadsminskningar inom ramen uppgick till närmare 10 miljoner kronor vid årets början, vilket motsvarar kostnaderna för ca. 20 årsarbetare. Det totala budgetunderskottet för året uppgår till -716 tkr. Störst budgetavvikelse återfinns inom särskoleverksamheten som på grund av ökat elevunderlag redovisade en negativ budgetavvikelse med -5 234 tkr. Det underskottet vägs till stor del upp av betydande överskott inom grundskolan (+1 756 tkr), gymnasieskolan (+864 tkr), flyktingmottagande (+1 019 tkr) och gemensamma verksamheter (+1 077 tkr). I grundskolan förklaras budgetöverskottet av vakanta tjänster, sjukfrånvaro som inte fullt ut täckts av vikariekostnader samt sparkrav. I gymnasieskolan är eleverna färre än vad som antogs i budget. Överskottet för de gemensamma verksamheterna förklaras av vakanta tjänster och överskottet för flyktingmottagandet förklaras av höga statliga bidrag från Migrationsverket.

Socialnämndens ekonomiska resultat

Nämnden redovisar en total negativ budgetavvikelse med -842 tkr. Stora budgetöverskott avseende arbetsmarknadsinsatser och ensamkommande flyktingbarn täcker stor del av underskotten inom andra verksamheter. Flyktingmottagandet redovisar +2 335 tkr i budgetöverskott och arbetsmarknadsåtgärder +1 049 tkr.

Området med störst negativ budgetavvikelse är vård och omsorg om äldre (-2 201 tkr). För området har staten betalat ut bidrag som finansierar verksamhetens kostnader - främst löner. För att motverka ensamhet för personer med demenssjukdom fick kommunen 612 tkr, för att säkerställa god vård och omsorg om äldre fick kommunen 4 019 tkr och för att främja en god och nära vård fick kommunen 922 tkr. Hade dessa statsbidrag inte finansierat delar av verksamheten, hade den istället redovisat ett budgetunderskott på närmare 7 800 tkr. Det är i första hand inom hemtjänsten som det finns effektiviseringspotential. Hemtjänstverksamheten har fokuserat på förebyggande arbete under året, vilket har resulterat i minskad kö till särskilt boende och en effektivare hemtjänst.

LSS-verksamheten redovisar också budgetunderskott (-1 067 tkr), vilket härrör från ändrade brukarbehov på kommunens egna gruppboenden. Även kostnader för externa LSS-boenden för skolungdomar innebär högre kostnader än budget. Socialnämnden äskade och fick kostnadstäckning för dessa placeringar från fullmäktige för ett antal år sedan, men tillskottet räcker inte för att täcka kostnaderna. Den totala kostnaden för internatboende skolungdom LSS är under året 10 937 tkr, vilket medför en negativ budgetavvikelse med -2 118 tkr. Hälso- och sjukvårdsinsatser är en företeelse som LSS-verksamheten i Kungsörs kommun inte hade räknat med vid årets början och innebär ett budgetöverskridande med -352 tkr. Flera av kommunens egna boendeenheter redovisar dock överskott på grund av vakanta chefstjänster och andra personalvakanser, vilket bland annat har kunnat hanteras genom att lägenheter stått tomma. Daglig verksamhet redovisar ett stort budgetöverskott med 837 tkr, vilket beror på att bemanningen har varit lägre än budgeterad plan. Vidare har boendestöd ett överskott med 505 tkr, vilket beror på att verksamheten har haft lägre bemanning till och med augusti.

Förvaltningsledning redovisar ett budgetunderskott på -1 203 tkr, vilket härrör från sjuksköterskor i särskilt boende samt individ- och familjeomsorgens utredningsenhet. I båda fallen handlar det om kostnader som inte egentligen hör till förvaltningsledning. Utredningsenhetens underskott beror på att administrativa kostnader bokförs annorlunda än tidigare år och inte harmonierar med hur budgeten ligger. Underskottet för sjuksköterskor beror på fler anställda under januari-februari 2022 och visst budgetöverskridande på övriga kostnader.

Kommunstyrelseförvaltningens ekonomiska resultat

Kommunfullmäktige beslutade (KS 2022/382) om ett omfattande åtgärds paket den 14 november, som för 2022 ekonomiskt belastar kommunstyrelseförvaltningen med -20 000 tkr. Det är skälet till det mycket stora budgetunderskottet för förvaltningen på -17 782 tkr.

Trots högre livsmedelspriser redovisar Serviceenheten ett budgetöverskott på 309 tkr. Matsedeln har arbetats om och en vakant tjänst som kökschef har inte återbesatts. Inom kultur- och fritidsförvaltningen resulterar kostnaden för rivningen av T-bryggan i Skillinge i ett budgetunderskott. Den politiska verksamheten redovisar ett stort överskott trots att det var valår 2022. Exploateringsintäkter som inte har budgeterats förbättrar förvaltningens resultat.

Men trots allt så innebär utfallet för de gemensamma verksamheterna och infrastruktur och skydd ett sammanlagt underskott på -18 436 tkr. Det kommunala bolaget KKTAB har en hög skuldsättning och små marginaler, vilket gör det ytterst känsligt för variationer i priser och räntor. Den rusande inflationen 2022 föranledde bolaget att äska om ökade anslag under innevarande budgetår, då det blev tydligt att el- och bränslekostnaderna ökade markant samt att räntekostnaderna skulle öka kraftigt från och med 2023, eftersom så stor andel av bolagets skuldportfölj förfaller 2023.

Åtgärderna som kommunfullmäktige beslutade om har som ändamål att undvika kontrollbalansräkning 2022-2024 och består i att bolaget ska få full täckning för den s.k. "beställningen", som kommunstyrelseförvaltningen tills vidare behöver hantera inom sin budgetram. Inför 2023 har bolaget avvecklat flera personalresurser i syfte att sänka kostnaderna för kommunen. Beställningen omfattar gator, vägar, parker m.m. som KKTAB förvaltar åt kommunen. För övrigt har KKTAB även höjt hyrorna för verksamhetslokalerna, vilket belastar kommunstyrelseförvaltningen 2022 men hanteras i budgeten från och med 2023 inom respektive nämnd, med hjälp av budgettillskott som fullmäktige har prioriterat utifrån kommunens samlade resurser i budget 2023 och plan för 2024-2025.

Ekonomiskt resultat intern finans

Den största enskilda budgetavvikelsen inom intern finans är 7 999 tkr i lägre pensionskostnader än budgeterat. Halva avvikelsen kan förklaras av en återbetalning av inbetalda premier därför att underlaget för inrapporterade pensioner åt förtroendevalda var för högt år 2021. Resten förklaras av att inkomstbasbeloppet steg oväntat mycket förra året och blev betydligt högre än vad tidigare prognoser hade förutspått. Inkomstbasbeloppet som beslutas i november avgör gränsen för inkomsttagare som har rätt till förmånsbestämd ålderspension och när basbeloppet höjs sänks kostnaden eftersom färre personer kommer att tjäna in den rätten.

Orsaken till att inkomstbasbeloppet steg långt högre än tidigare prognoser var att inkomsterna steg långt mer än förväntat förra året, efter att restriktionerna så sakteliga försvann efter den långa perioden med pandemiåtgärder. Den lägre pensionskostnaden påverkar personalomkostnadspålägget, vilket förklarar en del av en annan stor budgetavvikelse inom intern finans - personalförsäkringar som kostade 6 500 tkr mindre än budgeterat.

Utfallet av lönerevisionen innebär en positiv budgetavvikelse med 3 202 tkr och kommunstyrelsens disponibla medel har 2 046 tkr kvar innan årets slut. Intern finans belastas med -10 500 tkr av regleringen av en utredd miljöskuld, vilken i bokslutet uppgår till -17 500 tkr. Det ska motsvara kostnaderna för att sanera marken på en specificerad lista av fastigheter med antagandet om 50 procents statsbidragsfinansiering. Aktuellt i närtid är saneringen av Gjutaren

4, där det planeras för fyra flerfamiljshus. En ansökan till Naturvårdsverket om bidrag för saneringen skickades in i februari 2022 med motiveringen att kommunen har en lång bostadskö och stort behov av nya bostäder. För att kunna söka bidrag så måste kommunen bekosta saneringen. Saneringskostnaden anges på ansökan beräknas till 21 000 tkr. Förutom Gjutaren 4 är flera andra fastigheter prioriterade för sanering.

Figur 3 Försköning av utomhusmiljön.

Investeringsredovisning

Större investeringsprojekt som har avslutats under året

Samtliga investeringar i kommunkoncernen som har avslutats under 2022 och som överskrider en nettoutgift på 1 000 tkr redovisas i tabellen. Alla investeringar av väsentlig betydelse ska beslutas i kommunfullmäktige. De största investeringarna är nybyggnationen av Palettens förskola i KKTAB, nybyggnationen av ett bostadshus i KFAB med 23 lägenheter och ombyggnation av annexet till nio lägenheter i KFAB.

Budgetavvikelsen för förvärvet av fastigheten Gösen 8 beror på lantmäterikostnader och stämpelskatt, vilka inte var medtagna i den ursprungliga kalkylen. Nya förskolan Paletten överskrider budgeten som beslutades i kommunfullmäktige. Bolagets egen styrelse utökade budgetramen med 750 tkr under projektets gång när de bedömde att budgeten inte skulle räcka till. I kommunfullmäktiges underlag inför beslut om kommunal borgen anges att investeringen ska uppgå till 42 250 tkr, mervärdesskatt med 10 563 tkr (som ska amorteras när den betalas tillbaka av Skatteverket och ingår inte i investeringsbeloppet), förvärv av tomt från kommunen för 880 tkr och lantmäterikostnader på 1 374 tkr.

Andra budgetavvikelser förekommer men totalt sett har de stora investeringarna rymts inom tilldelas budget. Investeringen i annexet skrevs ned omedelbart efter färdigställandet eftersom verkligt värde inte når upp till den totala nettoutgiften. Nedskrivning har skett på annexet med 25 740 tkr och för att inte urholka soliditeten har KFAB i stället återfört tidigare nedskrivningar på Häggen med samma belopp. Ombyggnationen av annexet till lägenheter ligger i linje med kommunfullmäktiges ägardirektiv till KFAB om att bygga 80 nya lägenheter till och med 2025.

Figur 4 Nya förskolan Paletten

Större investeringsprojekt som har avslutats under året, tkr	Åtgärd	Total nettoutgift	Total budget	Avvikelse
Kungsörs Kommun teknik AB		56 298	56 104	-194
-Förvärv Gösen 8 (KF 21-06-14 §113)		2 908	2 800	-108
-Avloppsrenovering Vårdcentralen	Byte avloppsstammar	7 405	7 500	95
-Palettens förskola (KF 21-10-11 §160)	Ny förskola	44 860	44 504	-356
-Massey Ferguson Lastare	Traktor	1 125	1 300	175
Kungsörs Vatten AB		2 834	3 122	288
Ny vatten- och avloppsledning Siktvägen		2 834	3 122	288
Kungsörs Fastighets AB		93 732	95 593	1 861
Utbyte fönster	Syrénvägen 3-5, kvarteret Häggen 1.	2 668	2 500	-168
-Nyproduktion punkthus JSB (planbesked KS 17-11-27 §200)	Byggnation av ett hus med 23 lgh.	48 930	48 643	-287
-Ombyggnad annexet, inklusive rivning gymnastiksal (planbesked KS 17-11-27 §200)	Iordning-ställande av nio lgh i äldre byggnad.	42 134	44 450	2 316

Kommunens investeringsuppföljning

Kommunens investeringar, tkr	Nettoutgifter	Beslutad budget	Justerad budget	Avvikelse
Kommunstyrelsen	11 752	6 594	23 324	11 572
-fastighetsinvesteringar				
-markförvärv				
-trafik, miljö, park	7 820	6 594	6 594	-1 226
-inventarier				
-exploatering	3 932		16 730	12 798
Barn- och utbildningsnämnden	2 783	4 250	4 250	1 467
-inventarier	2 783	4 250	4 250	1 467
Socialnämnden	595	533	2 333	1 738
-inventarier	595	533	2 333	1 738
Summa kommunens investeringar	15 130	11 377	29 907	14 777

De totala nettoutgifterna understiger kraftigt investeringsbudgeten med 14 777 tkr och det beror i första hand på att exploateringen av Runnabäcken 2 kom igång sent och att det inte

fanns möjlighet att förbruka den utökade budgeten för 2022 som beslutades under våren. Projektet framskrider dock enligt plan. Utöver de 3 932 tkr som redovisas i investeringsuppföljningen, har 3 399 tkr bokförts som omsättningstillgång. Omsättningstillgången avser produktionsutgifterna för VA-investeringarna som senare ska faktureras Kungsörs Vatten AB (KVAB) i takt med att projektet blir klart och KVAB kan börja räkna hem anslutningsavgifterna.

I kommunstyrelsens investeringsbudget ligger enbart sådana investeringar som beställs från KKTAB. KKTAB meddelade tidigt på året att gång-/cykelväg Centralvallen och Frejgatan Kung Karl inte skulle hinnas med 2022.

Den ursprungliga planen för gång-/cykelväg Kungsringen innebar en tunnel, men eftersom det skulle bli för komplicerat byggdes en väg med räcke runtom, vilket resulterade i en lägre investeringsutgift än den ursprungliga kalkylen. Investeringen före bidrag från Trafikverket uppgår till 1 993 tkr, vilket än så länge resulterar i att budgeten överskrids med 493 tkr. Men när kommunen har fått bidraget motsvarande ca. 50 procent av investeringsutgiften från Trafikverket, kommer projektet att redovisa ett överskott med ca. 500 tkr.

Den 14 november 2022 §50 beslutade Kommunfullmäktige om att tidigarelägga investeringsplanen gällande utbyte av högtrycksnatrium i gatubelysningsarmaturerna till LED-armaturer (KS 202/441). Det är ett sätt att använda likviditet 2022 till att sänka kostnaderna i framtiden. Anledningen till att detta skyndades på var att elpriserna sköt i höjden 2022. Tidigare plan innebar en utbytestakt motsvarande 800 tkr per år. Det nya beslutet innebär att återstående 1 330 armaturer, byts ut under slutet av 2022 och början av 2023, till ett styckepris om 3,2 tkr, till en total återstående totalutgift om 6 707 tkr. Utifrån marknadsläget för elprisutvecklingen förväntas kostnaderna minska med ca. 60 procent. Under 2022 investerades för 3 764 tkr.

Spår och leder har haft årliga anslag om 113 tkr under en följd av år och 2022 års budget utnyttjades inte alls. Trots det är investeringen markerad som avslutad. Det beror på att anslaget inte hanns med att användas, eftersom verksamheten hade fullt upp att investera för koncernbidraget från KFAB från 2021 års resultat. Nästa år kommer ytterligare nya 113 tkr till spår och leder. Överskottet på Entré Kungsör Granlidsvägen på 1 495 tkr matchar statliga bidragsintäkter som inbetalades 2022, när projektet redan var färdigställt.

Naturligtvis påverkar även övriga nämnders positiva budgetavvikelse för inköp av inventarier överskottet i årets investeringsredovisning. Samtliga investeringar i Barn- och utbildningsnämndens budget är avslutade och för Socialnämnden är det endast det nya verksamhetssystemet för vård och omsorg som fortfarande pågår. Sammanlagt redovisar Barn- och utbildningsnämnden en positiv budgetavvikelse med 1 467 tkr och Socialnämnden en positiv budgetavvikelse med 1 738 tkr. Socialnämnden har använt statsbidrag till att finansiera samtliga investeringar i digitala hjälpmedel, förutom nytt vård- och omsorgssystem.

Investeringsredovisning belopp i tusentals kronor (tkr)	Utfall 2022	Ingående budget 2022	Justerad budget	Total budget 2022	Budget- avvik	Avslutad
Belysning Kungsör	436	400		400	-36	X
Gc-väg Kungsringen	1 993	1 500		1 500	-493	X
Gc-väg Frejgatan Kung Karl	0	350		350	350	
Gc-väg Centralvallen	0	250		250	250	
Gbl utbyte av högtrycksnatrium	3 764	800		800	-2 964	
Gbl utbyte av mätare till egna skåp	455	481		481	26	X
Entre Kungsör Granlidsvägen*	-1 495				1 495	X
Reinvestering asfalt	2 072	2 000		2 000	-72	X
Grönytestruktur/träd	204	200		200	-4	X
Spår och leder (ej Kungsörsleden)	0	113		113	113	X
Upprustning staket Hagmarker	391	500		500	109	
Infrastruktur Runnabäcken 2	3 932		16 730	16 730	12 798	
Totalt Kommunstyrelsen	11 752	6 594	16 730	23 324	11 572	
Inventarier förskolan	116	300		300	184	X
Inventarier grundskolor	412	400		400	-12	X
IKT infrastruktur förskolor	60	100		100	40	X
Skolgårdsutrustning förskolor	92	100		100	8	X
IKT infrastruktur skolor	0	150		150	150	X
Skolgårdsutrustning skolor	99	400		400	301	X
Förråd skolgårdar	0	100		100	100	X
Uteklassrum förskolor	70	200		200	130	X
Ny förskola Kinnekulle inventarier	1 934	2 500		2 500	566	X
Totalt Barn- och utbildningsnämnden	2 783	4 250	0	4 250	1 467	
Nytt verksamhetssystem Vård och omsorg	256		1 000	1 000	744	
IT-infrastruktur	0	100	100	200	200	X
Digitala hjälpmedel för trygghet	0	120	120	240	240	X
Arbetstekniska hjälpmedel	0	100	100	200	200	X
Inv ny boendeenhet Södergården	339		480	480	141	X
Digitala hjälpmedel för hälsa o aktivitet	0	88		88	88	X
Digitala hjälpmedel för delaktighet	0	50		50	50	X
Digitala hjälpmedel för självständighet	0	75		75	75	X
Totalt Socialnämnden	595	533	1 800	2 333	1 738	
Total kommunen	15 130	11 377	18 530	29 907	14 777	

*Det enda investeringsprojekt som har ackumulerade investeringsutgifter från föregående år är projektet Entré Kungsör Granlidsvägen. Den totala investeringsramen var 1 444 tkr i kommunal finansiering och lika mycket i statsbidrag därutöver (totalt 2 888 tkr). Den totala nettoutgifter för kommunen blev 1 199 tkr, vilket medför en positiv total budgetavvikelse för hela projektet med 245 tkr. Projektet har slutredovisats i kommunstyrelsen.